

Pedagogisch beleidsplan 2019

Versie 26 februari 2019

BICOPA Kinderdagverblijf B.V.

G.T. Rietveldstraat 170D

1333 LJ Almere

info@bicopa.nl

Inhoud

Inleiding	5
Wat doet BICOPA	5
Deel 1 – BICOPA Kinderdagverblijf	6
Hoofdstuk 1 Pedagogische Visie.....	7
1.1 Huiselijkheid op de groep.....	7
1.2 Werken vanuit de visie van het kind	8
1.3 Zelfstandigheid van het kind	8
1.4 Emotionele veiligheid van het kind	8
1.5 Het aanbieden van regels, normen en waarden en 'cultuur'	9
1.6 Sociaal-emotionele ontwikkeling	10
Hoofdstuk 2 Plaatsingsbeleid	11
2.1 De groep	11
2.2 Intake	11
2.3 Wennen	11
2.4 Brengen en Halen	11
2.5 Extra dagdelen.....	12
Hoofdstuk 3 Dagindeling	13
3.1 Schema dagindeling.....	13
3.2 Slapen en rusten.....	14
3.3 Activiteiten	14
3.4 Uitstapjes.....	14
Hoofdstuk 4 Eten en drinken.....	15
4.1 Eten en drinken	15
4.2 Dieet, allergie, andere culturen en religies	15
4.3 Verjaardagen en traktaties.....	15
Hoofdstuk 5 De ontwikkeling van kinderen	16
5.1 Lichamelijke ontwikkeling	16
5.2 Cognitieve ontwikkeling	16
5.3 Creatieve ontwikkeling.....	16
5.4 Zorgen over de ontwikkeling.....	17
5.5 Overgangsbeleid.....	17
Hoofdstuk 6 Ouders/Verzorgers	19
6.1 Overdracht.....	19

6.2 Oudergesprek	19
6.3 Oudercommissie.....	19
6.4 Klachtenprocedure	19
Hoofdstuk 7 Ruimte indeling.....	21
7.1 Binnenruimte.....	21
7.2 Buitenruimte	21
Hoofdstuk 8 Veiligheid & Gezondheid	22
Hoofdstuk 9 Personeel	23
9.1 Personeel.....	23
9.2 VOG Verklaring	23
9.3 Stagiaires	23
9.4 Mentor.....	24
9.5 Beroepskracht Kind Ratio	25
9.6 3 uren Regeling	25
9.7 Deskundigheidsbevordering.....	26
Deel 2 – BICOPA BSO	27
Hoofdstuk 1 Organisatie en pedagogische visie van BSO BICOPA	28
1.1 Doelstelling van BICOPA BSO	28
1.2 Scholing Pedagogisch medewerkers	28
1.3 Deskundigheidsbevordering.....	28
1.4 Het pedagogisch beleidsplan.....	29
1.5 Pedagogische visie.....	29
1.6 Pedagogische uitgangspunten.....	30
1.6.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid.....	30
1.6.2 Het bevorderen van persoonlijke competentie	31
1.6.3 Het bevorderen van sociale competentie	32
1.6.4 Het aanbieden van regels, normen en waarden	33
1.6.5 Respect voor en bejegening van elkaar.....	33
Hoofdstuk 2 Het kind op de BSO bij BICOPA.....	34
2.1 Groepsgrootte en groepsopbouw van de BSO.....	34
2.2 Ruilen en Extra dagdelen.....	34
2.3 Inzet stagiaires – andere volwassenen.....	34
2.4 De Groepsruimte	35
2.5 Het kind centraal; groepsgevoel en individueel belang	36

2.6 Het stimuleren van ontwikkeling en signalering van problemen.....	36
2.7 Onderlinge relaties op de BSO	37
2.8 Ongewenst gedrag; Plagen, pesten of slaan	37
2.9 Spelen; Veilig, stimulerend.....	37
2.10 Buitenspelen.....	39
2.11 Regels; Ook op de BSO	39
2.12 Seksualiteit; Oudere kinderen worden zich bewust van het eigen lichaam	39
2.13 Veiligheid en hygiëne; Een gezonde leefomgeving.....	40
Hoofdstuk 3 Activiteiten.....	41
3.1 Individuele activiteiten.....	41
3.2 Gezamenlijke activiteiten	41
3.3 Vrij spel.....	41
3.4 Thema activiteiten.....	42
3.5 Kinderinspraak.....	42
3.6 Het Leeftijdsbeleid.....	43
Hoofdstuk 4 Pedagogische houding.....	45
4.1 Kwaliteiten van de medewerkers.....	45
Hoofdstuk 5 Informatie uitwisseling met ouders.....	48
5.1 Oudergesprekken	48
5.2 Oudercommissie.....	48
Hoofdstuk 6 Typische Weekplanning BICOPA BSO	49

Inleiding

Wat doet BICOPA

BICOPA begeeft zich in de sector kinderopvang en beschikt over een kindercentrum met een verticale groep voor kinderen in de leeftijd nul tot vier jaar, één vestiging Buitenschoolse opvang voor kinderen in de leeftijd van vier tot twaalf jaar en een gastouderbureau. In totaal worden er per week gemiddeld 150 kinderen opgevangen.

Aan de opvang van kinderen worden hoge eisen gesteld. Het Pedagogisch beleid streeft voor de drie doelgroepen naar een gemeenschappelijk resultaat, primair het welzijn van het kind. Elke doelgroep heeft toch, volgens de visie van BICOPA, zijn eigen invulling nodig. Daarom bestaat dit Pedagogisch beleidsplan uit twee delen, waarin het beleid afzonderlijk voor het kindercentrum en de BSO worden behandeld en toegelicht. Het gastouderbureau heeft een eigen pedagogisch beleidsplan.

Deel 1 – BICOPA Kinderdagverblijf

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van BICOPA Kinderdagverblijf. Aan de hand van dit pedagogisch beleidsplan beogen wij de lezers te informeren over de werkwijze die BICOPA Kinderdagverblijf hanteert. Daarbij maken wij gebruik van voorbeelden om zo concreet mogelijk onze werkwijze te beschrijven.

De hoofdstukken in dit pedagogisch beleidsplan zien er als volgt uit:

- In hoofdstuk 1 kunt u aan de hand van vier uitgangspunten lezen wat de visie van BICOPA Kinderdagverblijf is.
- In hoofdstuk 2 wordt het plaatsingsbeleid beschreven. In dit hoofdstuk komt informatie aanbod, dat belangrijk om te weten is voordat uw kind op onze groep terecht komt.
- Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de dagindeling van de groep. In dit hoofdstuk vindt u onder andere meer informatie over diverse activiteiten, die wij op de groep uitvoeren.
- In hoofdstuk 4 kunt u lezen wat uw kind op de groep te eten en drinken kan krijgen, hoe het zit met allergieën, diëten, andere culturen en religies, verjaardagen en de eventuele traktaties die erbij horen.
- In hoofdstuk 5 staat de ontwikkeling van het kind centraal. Aan de hand van een aantal belangrijke punten wordt in dit hoofdstuk de ontwikkeling van het kind beschreven.
- Hoofdstuk 6 is gericht op belangrijke informatie voor de ouders wiens kind al op de groep is geplaatst.
- In hoofdstuk 7 wordt de ruimte indeling van het kinderdagverblijf beschreven. Het gaat hierbij voornamelijk om hoe onze binnen- en buitenruimte is ingedeeld.
- In hoofdstuk 8 vindt u informatie over de EHBO vaardigheden van onze medewerkers en de protocollen die BICOPA Kinderdagverblijf hanteert.
- Tot slot vindt u in hoofdstuk 10 de bijlagen, waarnaar herhaaldelijk wordt verwezen in dit beleidsplan.

Hoofdstuk 1 Pedagogische Visie

BICOPA Kinderdagverblijf hanteert in haar werkwijze vier uitgangspunten. Deze zijn als volgt:

1. Huiselijkheid op de groep
2. Werken vanuit de visie van het kind
3. Zelfstandigheid van het kind
4. Emotionele veiligheid van het kind.

In de rest van dit hoofdstuk komt elk genoemd punt uitgebreid aan bod. Vervolgens wordt er kort stilgestaan bij het aanbieden van regels, normen en waarden en 'cultuur'.

1.1 Huiselijkheid op de groep

Een kinderdagverblijf is voor kinderen een tweede huis waar zij vaak komen. Doordat zij hier veel tijd doorbrengen, is het van belang dat een kind zich thuis voelt op de groep bij BICOPA Kinderdagverblijf. Een kind voelt zich pas thuis op een groep, wanneer hij zich veilig, welkom en geliefd voelt. Oftewel wanneer er een huiselijke sfeer op de groep is.

Dit zijn doelen waar wij als kinderdagverblijf naar streven. In de praktijk proberen wij dit te realiseren door onder andere de opvangmogelijkheid van de groep te reguleren. De groepsgrootte is bewust niet groot waardoor ieder kind optimaal mogelijk aandacht en liefde van onze leidsters kan krijgen.

Tevens bestaat BICOPA Kinderdagverblijf uit een verticale groep waarbij de kinderen net als in een gezin samen opgroeien. De baby's leren van de peuters en peuters leren weer veel van de kleuters. Bijvoorbeeld met de zindelijkheidsstraining zien de peuters dat de kleuters naar de wc gaan en uit nieuwsgierigheid willen zij dat ook doen. Met als positief gevolg dat zij leren om naar de wc te gaan en zindelijk te worden.

Door de aanwezigheid van minimaal twee leidsters op de groep en stagiaires (indien die aanwezig zijn) wordt er aan de groep van maximaal 16 kinderen veel aandacht, begeleiding en liefde gegeven.

Een gezellige sfeer, oftewel een huiselijke sfeer, creëren wij door veel leuke maar ook leerzame activiteiten met de kinderen te doen. Wanneer de buikjes van onze kinderen vol zijn, houden de kinderen ervan om te spelen, zingen en dansen. Ook vinden zij het leuk om samen met een leidster lekker knus op de bank te zitten terwijl zij worden voorgelezen. Iedere maand hebben wij een apart thema op de groep waarbij de kinderen ook knutselen. Met Sint Maarten hebben wij bijvoorbeeld lampionnetjes gemaakt en opgehangen. Om de groep een trots gevoel te geven hangen wij hun knutselwerkjes op. Ook bewaren wij het vervolgens in een aparte map, dat elk kind mee naar huis krijgt als hij vier is geworden en naar de basisschool gaat.

Naast dat het op de groep gezellig is, is het ook van belang dat de kinderen zich veilig voelen en dat er een hechtingsband met de leidsters wordt opgebouwd. Op de groep van BICOPA Kinderdagverblijf zijn er vaste leidsters die werkzaam zijn voor op de lange termijn, zodat de kinderen een veilige hechtingsband met de leidsters opbouwen.

Wij maken het op BICOPA Kinderdagverblijf niet alleen huiselijk en gezellig voor de kinderen, maar ook voor de ouders. Bij het ophalen en brengen van de kinderen wordt er altijd even met de ouders gekletst waarbij ook een kop koffie of thee wordt aangeboden.

1.2 Werken vanuit de visie van het kind

Op BICOPA Kinderdagverblijf wordt er gewerkt vanuit de visie van het kind. Dit houdt in dat wij de behoeften en wensen van het kind belangrijk vinden. Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen behoeften en wensen en ontwikkelt zich op zijn eigen tempo. Op BICOPA Kinderdagverblijf wordt er rekening gehouden met het tempo van het kind en is er aandacht voor het kind als individu. In de ochtend bij het fruitmoment eten de kinderen gezamenlijk yoghurt en fruit. Hierbij worden zij bijvoorbeeld gestimuleerd om zelf aan te geven wat voor soort fruit zij willen eten. Dit is tegelijkertijd ook een manier om de zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren.

BICOPA Kinderdagverblijf stimuleert zo optimaal mogelijk de aanwezige potentie bij het kind. Zo kan het kind zich verder ontwikkelen en groeien tot wie hij werkelijk is of wordt. Om dit te bereiken is het van belang om naar het kind te kijken en luisteren. Het kind moet zich ook begrepen en gehoord voelen. Dit is belangrijk om zodoende een goede hechtings- en vertrouwensband met de leidsters op te bouwen. Door middel van participerende observaties leren de leidsters de kinderen goed kennen. Dit stelt hen in staat om onder andere passende activiteiten op maat aan te bieden voor een kind.

Als wij bijvoorbeeld zien dat een kind geniet van puzzelen en er ook goed in is, stimuleren wij hem om meer uit zichzelf te halen. Dit doen wij door stapsgewijs nieuwe uitdagingen te creëren in de vorm van het aanbieden van moeilijkere puzzels.

1.3 Zelfstandigheid van het kind

Zelfstandigheid op de groep wordt veel gestimuleerd door de leidsters van BICOPA Kinderdagverblijf. De kinderen krijgen de ruimte om zich op verschillende gebieden te ontwikkelen. Al op jonge leeftijd bevorderen de leidsters de zelfstandigheid van de kinderen. Zo krijgen de peuters al vroeg te maken met een vorm van keuzevrijheid. Zij mogen bijvoorbeeld uit twee soorten speelgoed kiezen, waarmee zij vervolgens mogen spelen. Het kind krijgt hierbij het gevoel dat zijn keuze gewaardeerd wordt en voelt zich al groot omdat hij zelf keuzes mag en kan maken. De kinderen die al zindelijk zijn worden bijvoorbeeld gestimuleerd om zelf naar de wc te gaan, handen te wassen en af te drogen.

Een andere manier om de zelfstandigheid van het kind te vergroten is om de kinderen taken te geven. Tijdens het opruimen helpen de kinderen allemaal mee. Zij mogen dan hun eigen speelgoed opruimen. De mate van zelfstandigheid van het kind verschilt per kind, hier wordt uiteraard rekening mee gehouden.

1.4 Emotionele veiligheid van het kind

De emotionele veiligheid is een belangrijk aspect op de groep. Door middel van vaste rituelen, dagritmes en regels bieden de leidsters de kinderen een vaste structuur aan. Dit biedt hen een vorm van emotionele veiligheid, omdat de kinderen (enigszins) weten wat zij op een dag bij ons kunnen verwachten.

Om de gevoelens van veiligheid bij de kinderen te vergroten zorgt BICOPA Kinderdagverblijf ervoor dat er altijd vaste leidsters op de groep werken. Er wordt geen samenwerkingscontract opgesteld met leidsters die voor een korte tijd werkzaam willen zijn. Onze leidsters worden voor lange termijn aangenomen, zodat de kinderen onze leidsters leren kennen, weten wie zij zijn en met hun opgroeien. De leidsters werken gemiddeld 4 dagen per week op de groep. Elk kind heeft ook een eigen mentor, meer hierover kan worden gelezen onder het kopje mentorschap. Dit alles vanuit de gedachten om een goede vertrouwensband op te bouwen. Een vertrouwensrelatie tussen de leidsters en de kinderen is onmisbaar en zelfs noodzakelijk. De band tussen hen leidt vooral bij de kinderen tot het ervaren van een veilig gevoel. Vanuit zo een veilige basis durven en kunnen zij de omgeving ontdekken. Naast aandacht voor de hele groep, krijgen de kinderen ook individuele aandacht. Samen een boekje lezen op de bank, of gezellig een muziekje aan, even kletsen over wat het kind bezig houdt of een aai over de bol zijn allemaal dingen die de sfeer medebepalen. Tijdens de overdracht met de ouders praten we over het kind zodat we weten hoe we de kinderen zoveel mogelijk naar hun zin kunnen maken.

In het kinderdagverblijf is er wat betreft de ruimte en omgeving ook rekening gehouden met het waarborgen van de emotionele veiligheid van de kinderen. Zo is de inrichting overzichtelijk en gestructureerd ingericht. Er zijn verschillende hoeken gecreëerd zoals een poppenhoek, een hoek voor de auto's en een speciale babyhoek, die voor de allerkleinsten is ingericht. Op het kinderdagverblijf is er vooral geïnvesteerd in kindvriendelijk meubilair. Daarnaast zijn ook alle scherpe hoeken van het meubilair afgedekt. Door dit alles wordt er voor het kind een basis gelegd voor niet alleen de emotionele veiligheid maar ook de algehele veiligheid. Door de ruimteverdeling hebben kinderen meerdere herkenningspunten op de groep. Dit zorgt voor een veilig klimaat waarbij kinderen zich zowel vrij kunnen bewegen als zich vrij voelen op de groep.

1.5 Het aanbieden van regels, normen en waarden en 'cultuur'

Voor het overdragen van normen en waarden is het belangrijk dat wij zelf het goede voorbeeld geven. Dit geldt voor zowel gedragsregels ('je mag iemand niet slaan') als voor omgangsvormen (bijvoorbeeld afscheid nemen als je weggaat). Wij hanteren gedragsregels zo consequent mogelijk.

Het kan voorkomen dat er op het kinderdagverblijf niet dezelfde normen en waarden als thuis in de gezinssituatie worden gehanteerd. In zo een geval is het belangrijk om zowel de overeenkomsten maar vooral de verschillen te bespreken, zodat er afspraken gemaakt kunnen worden. Zodoende wordt het voor de leidsters als voor de ouders duidelijk hoe daar op het kinderdagverblijf mee om te gaan. In dit opzicht streven wij ernaar dat BICOPA een verlengstuk is van de opvoeding, die de ouders hun kind wil meegeven. Een belangrijk uitgangspunt om dit alles te bewerkstelligen is het uitdragen van wederzijds respect.

Normen en waarden die wij belangrijk vinden zijn:

- Elkaar met respect behandelen
- Luisteren naar elkaar
- Beleefd zijn
- Niet midden in een gesprek weglopen
- Geen spullen stuk maken
- Eerlijk zijn
- Niet vloeken
- Wachten op elkaar

- Delen

Wanneer er niet geluisterd wordt zal het kind worden toegesproken op ooghoogte. Mocht het nodig zijn wordt het kind eventjes uit de situatie gehaald en apart gezet om na te denken. Na deze korte periode gaat de betreffende pedagogische medewerker naar het kind toe om te praten over waarom het kindje op de mat zit. Als ze elkaar begrepen hebben geven ze elkaar een knuffel of een aai op de bol en gaan daarna weer fijn spelen. Lichamelijk straffen is niet geoorloofd, ook kinderen onderling mogen elkaar geen pijn doen. De kinderen mogen best boos zijn maar elkaar pijn doen mag niet.

Er wordt meer aandacht gegeven aan positief en gewenst gedrag. Dit doen we door de kinderen te belonen door complimentjes, aandacht en aanmoedigen. Hierdoor voelen zij zich gerespecteerd en hun zelfvertrouwen groeit.

1.6 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Vanaf de geboorte bouwen kinderen relaties op met andere. In omgang met andere kinderen en met de leidsters wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind gestimuleerd waardoor het kind relaties opbouwt. Een kind leert onder andere om samen met anderen te spelen en ziet wat voor invloed zijn gedrag op hen heeft. Zo leren kinderen om te gaan met hun eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen. Wanneer kinderen een veilige thuisomgeving ervaren, zijn zij beter in staat om relaties met leeftijdsgenoten op te bouwen.

Bicopa heeft 1 groep per dag waardoor het kind iedereen leert kennen. Doordat we een verticale groep hebben leren de kinderen dat niet iedereen alles al kan. Ze leren rekening te houden met elkaar of om ze bepaalde dingen voor te laten doen of te zien.

Op de groep stimuleren de leidsters de kinderen zoveel mogelijk om samen te spelen. Dit doen zij onder het mom van "samen spelen, samen delen". Vooral voor kinderen die geen broertjes of zusjes hebben, is het delen een ontwikkeling waaraan gewerkt moet worden. Ook wordt er gewerkt aan de sociale vaardigheden van de kinderen door bijvoorbeeld samen op te ruimen, leren wachten, het samen eten, hulp vragen en het samen vieren van een feestje. Daarnaast maken de leidsters ook veel tijd vrij voor individuele contact met elk kind, zodat zij zich geliefd en veilig voelen. Dit draagt ook bij aan de bevordering van een veilige hechtingsband.

Hoofdstuk 2 Plaatsingsbeleid

2.1 De groep

BICOPA Kinderdagverblijf beschikt over één verticale groep met kinderen van nul tot vier jaar. Er mogen maximaal 16 kinderen gelijktijdig opgevangen worden. BICOPA Kinderdagverblijf heeft in totaal drie leidsters, waarvan er één fulltime werkt en de overige twee als parttime krachten. Elke dag zijn er minimaal twee leidsters werkzaam op de groep. Indien aanwezig worden zij door stagiaires ondersteund.

2.2 Intake

Voordat een kind op de groep komt, wordt er eerst een intakegesprek met de ouders gevoerd. Dit gesprek wordt door één van de leidsters geleid. Het doel van zo een gesprek is om het kind en zijn ouders alvast een beetje te leren kennen. Tijdens het gesprek wordt er algemene informatie (adres, telefoonnummer, huisarts etc.) gevraagd aan de ouders en tegelijkertijd wordt er ook informatie over de groep aan de ouders verschaft. Hierbij wordt een intakeformulier ingevuld, dat later in een map met kind gegevens terecht komt.

Ook krijgen de ouders tijdens het intakegesprek te horen wie de mentor van het kind wordt.

2.3 Wennen

Voordat het kind officieel op de groep begint, is het van belang dat hij eerst nog een paar wendagen heeft. Wendagen zijn bedoeld om het kind langzaam aan de nieuwe omgeving te laten wennen. Tijdens het intakegesprek komen de ouders en leidster tot overeenstemming over wanneer de wendagen plaats zullen vinden. Er worden meestal maximaal 3 wendagen ingepland voor het kind, maar mocht het kind langer de tijd nodig hebben, dan is hier alle ruimte voor. De eerste twee wendagen zijn meestal een halve dag en de laatste wendag is een hele dag. Op de eerste dag komt het kind bijvoorbeeld van negen tot twaalf uur wennen en op de tweede dag van twaalf tot drie uur. Zo heeft het kind in twee delen het gehele dagritme een keer ervaren voordat hij een hele dag aanwezig is. Er vindt altijd een individuele aanpak plaats. Baby's hebben andere wendtijden nodig dan oudere kinderen. Oudere kinderen kunnen zelf aangeven of ze slaap of honger hebben. Bij de oudere kinderen raadt BICOPA aan dat de ouders er niet bij blijven, anders kunnen de kinderen niet wennen zonder ouders.

Wanneer een kind over gaat naar de BSO zal het kind eerst een paar keer gaan wennen in de nieuwe groep. We laten een kindje eerst twee middagen wennen op de bso, dit zal mede in overleg gaan met de ouders van het kind. De groepen hebben onderling contact zodat er altijd een doorgaande lijn is over de ontwikkeling en behoefte van het kind.

2.4 Brengen en Halen

De kinderen kunnen tussen 7:00 uur en 9:00 uur gebracht worden. Wij raden u als ouders aan om uw kind niet later dan 9:00 uur te brengen, tenzij het niet anders kan. Het is belangrijk voor de structuur van het kind om voor 9:00 uur binnen te zijn, zodat wij met zijn allen de dag kunnen starten en uw kind dit niet hoeft te missen. Tot 18:00 uur bent u in de gelegenheid om uw kind(eren) op te halen,

tenzij iets anders is afgesproken. Indien u uw kind(eren) niet op tijd kunt brengen en halen vragen wij u om het tijdig door te geven door ons te bellen.

2.5 Extra dagdelen

Bij BICOPA Kinderdagverblijf is het mogelijk om extra dagdelen af te nemen. Omdat de groep van BICOPA uit één groep bestaat, zal uw kind altijd op dezelfde groep geplaatst worden als er een extra dag of dagdeel wordt afgenomen. Dit kan natuurlijk alleen als er plek is op de groep. Een extra dagdeel is vijf en een half uur en loopt van 07:00 tot 12:30, of van 12:30 tot 18:00.

Hoofdstuk 3 Dagindeling

3.1 Schema dagindeling

Onderstaand vindt u een schema van de algemene dagindeling die wij op BICOPA Kinderdagverblijf hanteren. De baby's hebben hun eigen dagritme wat betreft eet- en slaapmomenten, die de leidsters aanhouden. Dit schema geeft een opzet weer van de vaste structuur die wij bij BICOPA Kinderdagverblijf hanteren. De genoemde onderwerpen in het schema komen elke dag weer aan bod. Daarnaast hebben wij uiteraard een gevarieerd aanbod van activiteiten, die wij de kinderen aanbieden, hier wordt meer over verteld bij 3.3.

07:00 uur tot 9:00 uur	Binnenkomst, spelen
09:30 uur	Start van de dag, fruit en yoghurt eten
10:00 uur	Gepureerd fruit voor de baby's
*10:00 uur	Buitenspelen (voorkeur), binnenspelen/knutselen
11:30 uur	Warm eten
± 12:00 uur	Slapen en rusten
14:30 uur	Wakker worden
15:00 uur	Boterhammen
*15:30 – 18:00	Spelen, knutselen

Schema dagindeling BICOPA Kinderdagverblijf

** Gedurende deze tijden gaan we flexibel om met het aanbod en de werkzaamheden. De overige tijden zorgen voor structuur voor de kinderen.*

Ook zijn er gedurende de dag meerdere verschoonmomenten waarbij de kinderen die een luier dragen worden verschoond. Een vast verschoonmoment vindt bijvoorbeeld voor en na het slapen plaatst. Buiten de vaste verschoonmomenten om worden de kinderen de gehele dag door gecontroleerd op een vieze luier. Uiteraard wordt het kind ook verschoond als blijkt dat het nodig is.

De kinderen die al zindelijk zijn hebben ook vaste momenten dat zij naar de wc gaan. Dat gebeurt bijvoorbeeld voordat iedereen aan tafel gaat voor een eetmoment. Daarnaast geven de kinderen zelf aan wanneer zij naar de toilet moeten. Een leidster begeleidt hen daarbij.

Voor de kinderen die nog niet geheel zindelijk zijn hebben wij ook een zindelijkheidstraining. Als u als ouder hiermee wilt beginnen is het raadzaam om dit met de leidsters te bespreken. De kinderen die zindelijk proberen te worden kunnen elke keer een sticker verdienen nadat zij op de wc hebben geplast. Als het velletje met stickers vol is, krijgen zij een kleine beloning. Door middel van het beloningssysteem proberen wij de kinderen te stimuleren om op het toilet te plassen en poepen.

3.2 Slapen en rusten

De peuters en kleuters gaan elke dag van ± 12:00 uur tot 14:30 uur uitrusten en/of slapen. Het is belangrijk dat de kinderen tussen de middag uitrusten, zodat zij hun energie op kunnen bouwen en aan het einde van de dag niet uitgeput zijn. De kinderen die bijna naar school gaan, en tussen de middag niet meer slapen, gaan in deze tijd een rustige activiteit doen. De baby's hebben hun eigen ritme van slapen en wakker worden. Het ritme van de baby's wordt tijdens het intakegesprek besproken.

3.3 Activiteiten

De kinderen van BICOPA Kinderdagverblijf krijgen veel tijd om vrij te spelen. Maar er worden elke dag ook activiteiten gedaan met de kinderen, zodat zij zich op alle gebieden kunnen ontwikkelen en zich niet vervelen op de groep. Iedere maand is er een nieuw thema. Aan de hand van het thema wordt er geknutseld, gekleurd en geverfd. Ieder kind heeft een eigen knutselmap, die door de leidsters wordt bijgehouden. In deze map worden alle werkjes van de kinderen verzameld en bewaard. Wanneer de kinderen vier jaar zijn en naar school gaan, kunnen wij hen een mooi overzicht meegeven van wat zij tijdens het verblijf op BICOPA Kinderdagverblijf hebben gedaan.

Naast het knutselen bieden wij de kinderen een gevarieerd aanbod van activiteiten aan zoals puzzelen, boekjes lezen, enzovoorts. Ook wordt er elke dag met de kinderen gezongen en vaak gaan wij daar ook leuk bij dansen! Evenzo proberen wij altijd minstens één keer per dag met de kinderen naar buiten te gaan, indien het meezit met het weer. De frisse buitenlucht vinden wij namelijk erg belangrijk.

3.4 Uitstapjes

Jaarlijks organiseert BICOPA Kinderdagverblijf een groot uitstapje voor de groep. Aan de hand van een formulier geeft u als ouder toestemming voor uw kind om mee te gaan. Uiteraard zijn de ouders ook welkom om als vrijwilliger het team van BICOPA te ondersteunen en er een leuk dagje uit met iedereen ervan te maken.

Met de wat oudere kinderen worden er ook kleine uitstapjes gedaan. U kunt hierbij denken aan het voeren van eendjes, een kleine wandeling maken of meegaan naar de supermarkt voor wat kleine boodschappjes. De leidster neemt maar maximaal twee kinderen mee, zodat zij ieder kind aan de hand vast kan houden. Dit soort uitstapjes worden overigens alleen gedaan als het niet druk is op het kinderdagverblijf in verband met de groeps grootte- en drukte.

Hoofdstuk 4 Eten en drinken

4.1 Eten en drinken

Het is voor onze kinderen belangrijk dat zij voldoende en gezond eten en drinken zodat zij gezond opgroeien. De kinderen krijgen om 9:30 uur fruit en yoghurt. Hierbij krijgen zij ook diksap aangelengd met water te drinken.

Om 10:00 uur krijgen de baby's gepureerd fruit.

's Middags krijgen de kinderen een warme maaltijd voorgeschoteld, die elke dag vers wordt bereid. Wij werken hierbij volgens de hygiëne richtlijnen voor kleine instellingen. Wij hanteren een uitgebreid vier wekelijks menu zodat er voldoende afwisseling en variatie in de voeding zit. De baby's krijgen gepureerd ook een warme maaltijd. Tijdens het middageten krijgen de kinderen water te drinken.

Rond 15:00 uur krijgen de kinderen een boterham en een rijstwafel met worst, kaas of smeerkaas. Bij deze maaltijd krijgen de kinderen melk te drinken. Maximaal eens in de twee weken krijgen de kinderen chocoladepasta of hagelslag als beleg. Vanwege de zoetheid is dit sporadisch.

Wij met de adviezen van het voedingscentrum om te bepalen wat een gezonde maaltijd is.

Voor de baby's houden wij qua eetmomenten hun eigen dagritme aan. Wij bieden hen flesvoeding van de merken Nutrilon of Hero aan. Als ouder kunt u tijdens het intakegesprek doorgeven welk type flesvoeding u voor uw kind gebruikt. Zodoende kunnen wij dat ook op het kinderdagverblijf verzorgen. Als de ouder een ander merk wil dan wij reeds aanbieden, dan kunnen zij dat meebrengen naar de groep.

4.2 Dieet, allergie, andere culturen en religies

Tijdens het intakegesprek wordt er ook besproken wat uw kind wel of niet mag eten. Mocht uw kind een allergie hebben of een bepaald product vanwege religieuze geloofsovertuigingen niet eten, dan kunt u dit altijd bespreekbaar maken. Ook in het geval van een speciaal dieet kunt u het altijd aan één van de leidsters doorgeven. Op het kinderdagverblijf wordt er dan rekening gehouden met de bijzonderheden bij het samenstellen van het eten voor uw kind.

Om de bijzonderheden rondom het eten van de kinderen overzichtelijk te houden, hanteren wij een eetschema. Dit is een schema waarop alle gegevens van de kinderen staan vermeld wat zij wel en niet mogen eten. Het eetschema hangt in de keuken en wordt regelmatig bijgewerkt. De leidsters kijken altijd eerst naar het schema voordat zij eten voor de kinderen bereiden.

4.3 Verjaardagen en traktaties

Wanneer een kind jarig is, versieren wij de ruimte met slingers. Met verjaardagen wordt er meestal (niet verplicht) getrakteerd door de jarige job. Tijdens het intakegesprek bespreekt de leidster wat gebruikelijk is om als traktatie uit te delen bij een verjaardag. Zoetheid is niet toegestaan. Maar u kunt bijvoorbeeld denken aan een stukje fruit, dat op een leuke manier versierd is voor de kinderen.

Hoofdstuk 5 De ontwikkeling van kinderen

5.1 Lichamelijke ontwikkeling

In de eerste vier levensjaren maakt een kind grote ontwikkelingen door in de motoriek. Hierbij onderscheiden we de grove en de fijne motoriek. Onder grove motoriek verstaan wij, grote en grove bewegingen die je met je lijf maakt. Bijvoorbeeld lopen. Als wij het hebben over de fijne motoriek, dan spreken wij over kleine bewegingen die je maakt met je handen en vingers, waarbij coördinatie tussen ogen en handen vereist is. Bijvoorbeeld tekenen of kleine dingen oppakken. Een goede motoriek is noodzakelijk om gecontroleerde bewegingen uit te kunnen voeren, zonder te vallen of dingen te laten vallen.

Door de kinderen uitdagend speelgoed aan te bieden, dat bij hun leeftijd past, stimuleren wij de grove motoriek. Door het spelen leren de kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Springen en samen dansen zijn ook activiteiten waarbij de grove motoriek wordt ontwikkeld. Om de fijne motoriek van de kinderen te stimuleren, wordt er elke dag gepuzzeld, getekend en wekelijks geknutseld.

Ook stimuleren de leidsters spelenderwijs de grove en fijne motoriek van de baby's. Zij krijgen divers speelgoed aangeboden waarmee zij kunnen spelen. Denk bijvoorbeeld aan een zachte bal, dat geluidjes maakt.

In de dagelijkse verzorging draagt het eten en het drinken (van flesje naar tuitbeker en naar een gewone beker) ook bij aan de ontwikkeling van de fijne motoriek. De kinderen worden tijdens het eten zoveel mogelijk gestimuleerd om zelfstandig te eten. Zelfstandigheid wordt veel aangemoedigd op de groep.

5.2 Cognitieve ontwikkeling

Taal is een belangrijk middel om de wereld te begrijpen. Daarom is het van belang om veel te praten tegen het kind. Bij baby's krijgt u uiteraard nog geen antwoord terug maar zij kopiëren het gedrag van anderen. In de eerste zes weken is huilen meestal het enige geluid, dat kinderen maken. Dit is naast communicatie ook een manier om controle te krijgen over hun spieren in de tong, lippen en gehemelte. Des te meer er met baby's wordt gesproken, des te eerder zij terug communiceren door middel van brabbelen en het maken van geluidjes.

Tijdens het verschonen van de kinderen hebben zij tijd voor zichzelf waarbij zij persoonlijke aandacht van onze leidsters krijgen. Hierbij praten de leidsters zoveel mogelijk tegen de kinderen om de taal te stimuleren. Voor de peuters en kleuters lezen de leidsters van BICOPA Kinderdagverblijf elke dag uit een boekje voor, waarbij zij gezamenlijk de plaatjes bekijken en benoemen. Tevens is zingen met de kinderen ook een activiteit waarmee de taalontwikkeling wordt gestimuleerd. Er wordt voor elke maaltijd en een half uur per dag gezongen met de kinderen om deze ontwikkeling te stimuleren.

5.3 Creatieve ontwikkeling

Het is van belang om het kind te stimuleren in creativiteit en fantasie. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind. Het stimuleren van de creativiteit van onze kinderen wordt onder andere bevordert door het werken en spelen met diverse materialen, bijvoorbeeld

tijdens het knutselen. Tijdens het experimenteren met diverse materialen worden de kinderen aangemoedigd om nieuwe ervaringen op te doen. Daarnaast leren de kinderen spelenderwijs om te gaan met vormen en kleuren.

Tevens wordt de creativiteit gestimuleerd door spel. De leidsters en de kinderen gebruiken hun fantasie tijdens het spelen en doen bijvoorbeeld alsof het binnen sneeuwt. De kinderen vinden het heerlijk om in de sneeuw te spelen en sneeuwballen naar elkaar te gooien, terwijl buiten de zon schijnt. Door de creativiteit te stimuleren krijgen de kinderen de kans om hun talenten volledig te verkennen, te ontplooien en te benutten.

5.4 Zorgen over de ontwikkeling

Mocht de pedagogisch medewerker van mening zijn dat ten behoeve van het kind er op een bepaald gebied in de ontwikkeling iets opvalt of dat er een achterstand is, dan bespreekt hij dit op zorgvuldige wijze met de leidinggevende. Indien nodig wordt er vervolgens een gesprek aangegaan met de ouders van het kind en worden deze zorgen gedeeld en besproken.

Mocht hier aanleiding toe zijn dan kunnen ouders voor hulp worden doorverwezen naar een hulpverlenende instantie.

5.5 Overgangsbeleid

In het kader van een sluitende aanpak (voor 0 tot 5 jarigen) wordt gewerkt aan de overdracht van gegevens over het ontwikkelingsverloop van peuters naar basisscholen en/of BSO.

Als een kind 4 jaar wordt maken wij voor u een overdrachtsformulier van het kind. Op dit formulier noteren wij waar uw kind staat in zijn/haar ontwikkeling en in overleg met u delen we dit formulier met de school waar uw kind naar toe gaat. Op die manier hebben we een goede overdracht van de ontwikkeling van uw kind en kan de school verder gaan met de begeleiding waar wij eindigen.

Het gebruik van een overdrachtsformulier vraagt een zorgvuldige omgang met de geregistreerde gegevens van peuters. Hierbij de gemaakte afspraken bij het gebruiken/invullen van het "Overdrachtsformulier peuter – kleuter";

- Ouder(s)/verzorger(s) worden geïnformeerd over het gebruik van het overdrachtsformulier.
- Het overdrachtsformulier dient voor alle peuters te worden ingevuld in de laatste 3 maanden dat de peuter de opvang bezoekt.
- Het overdrachtsformulier wordt (indien wenselijk) met de ouder(s)/verzorger(s) besproken, kort voordat de peuter de kinderopvang verlaat om naar de basisschool en/of BSO te gaan.
- Het ingevulde overdrachtsformulier dient aan de ouder(s)/verzorger(s) te worden overhandigd. Ouder(s)/verzorger(s) dienen er op attent gemaakt te worden dat de mogelijkheid aanwezig is om zelf hun opmerkingen op dit overdrachtsformulier toe te voegen.
- Er wordt door de kinderopvang een kopie gemaakt en 1/2 jaar bewaard.

- De basisscholen kunnen naar aanleiding van de gegevens op het overdrachtsformulier voor nadere informatie contact opnemen met de PM-ers van BICOPA.

Hoofdstuk 6 Ouders/Verzorgers

6.1 Overdracht

Bij het brengen en halen van uw kind wordt de overdracht gedaan tussen u als ouder en een van de leidsters. Tijdens het brengen wordt onder andere besproken hoe uw kind heeft geslapen en hoe laat hij gedronken en gegeten heeft. In het geval van bijzonderheden of overige belangrijke zaken, kunt u altijd een van de leidsters informeren. U bent altijd welkom om een kopje thee of koffie te drinken. Maar als uw kind moeite heeft met het nemen van afscheid, raden wij het niet aan om te lang op de groep te blijven. In zo een situatie is het raadzaam om na een kort afscheid de groep te verlaten. Op deze manier raakt het kind sneller gewend aan het moment van afscheid nemen en aan de nieuwe omgeving.

Bij het halen van uw kind krijgt u als ouder van een van onze leidsters te horen hoe het met hem is gegaan, wat hij allemaal heeft gegeten, hoelang hij heeft geslapen en wat voor activiteiten er zijn gedaan. Er wordt iedere dag in een schema bijgehouden wat alle kinderen hebben gegeten, van hoe laat tot hoe laat zij hebben geslapen, welke activiteiten zij hebben gedaan en de eventuele bijzonderheden. Mocht u als ouder iets willen weten van uw kind, wat niet in het schema staat, dan is hier natuurlijk alle ruimte voor.

6.2 Oudergesprek

Twee keer per jaar wordt er een oudergesprek gehouden. Dit gesprek is tussen een van de leidsters en de ouders van het kind. Voorafgaand aan het gesprek observeren de leidsters de ontwikkelingen van uw kind op de groep. Aan de hand van een formulier wordt dit bijgehouden. Tijdens het oudergesprek zal de leidster de bevindingen met de ouders beschrijven en toelichten.

6.3 Oudercommissie

Wij maken geen gebruik van een oudercommissie. De GGD stelt dan als eis dat wij alle ouders betrekken bij een aantal zaken:

- De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.56, eerste lid;
 - Het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd;
 - Voedingsaangelegenheden van algemene aard;
 - Het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid;
 - Wijziging van de prijs van kinderopvang
- En met name
- de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten;

6.4 Klachtenprocedure

BICOPA Kinderdagverblijf doet haar best om ervoor te zorgen dat de wensen van iedereen worden behartigd. Maar soms kan het voorkomen dat u een klacht heeft. BICOPA Kinderdagverblijf neemt uw klacht altijd serieus en probeert dit samen met u op te lossen via de interne klachtenprocedure.

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunt u uw vraag of klacht voorleggen aan het onafhankelijke Klachtenloket Kinderopvang. Een medewerker

van het Klachtenloket zal uw klacht met informatie, gericht advies, bemiddeling of mediation proberen op te lossen.

U kunt ook een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Uw klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt uw geschil en u ontvangt een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is.

Hoofdstuk 7 Ruimte indeling

7.1 Binnenruimte

De binnenruimte van BICOPA Kinderdagverblijf is een grote open ruimte. Speelgoed is over het algemeen opgeruimd in dichte kasten en wordt aangeboden aan de kinderen. In dezelfde ruimte hebben de baby's een aparte plek voor henzelf waar de peuters en kleuters niet mogen komen, dit in verband met de veiligheid van de baby's. In de grote ruimte zijn er allerlei hoeken gecreëerd zodat de kinderen zelf kunnen kiezen waar zij willen spelen. Denk hier bijvoorbeeld aan een poppenhoek, een autohoek en een huiselijk hoekje met een keuken. Vanuit de gedachtegang van het stimuleren van de zelfstandigheid van het kind, is de groep ingericht.

Aan het eind van de dag zijn de kinderen een beetje vermoeid. Dit is dan ook een moment waarop wij met zijn allen aan de grote tafel gaan zitten. De leidsters doen dan rustige activiteiten met de kinderen zodat zij even tot rust komen. Meestal willen de kinderen graag puzzelen of tekenen. Ook houden zij ervan om voorgelezen te worden.

In de binnenruimte hebben wij een CO-meter. Deze geeft aan wanneer de luchtkwaliteit onfris begint te worden. Wij ventileren de ruimte goed om dit te voorkomen. Wij hebben ook een thermostaat en airco om de temperatuur te reguleren.

7.2 Buitenruimte

BICOPA Kinderdagverblijf vindt het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen, als het lekker weer is. Ook de buitenruimte is zodanig ingedeeld zodat de zelfstandigheid van de kinderen wordt gestimuleerd. Er zijn verschillende fietsen voor de peuters en kleuters en verschillende materialen om mee buiten te spelen. Net als binnen is er buiten ook een apart plekje voor de allerkleinsten dat met een hek wordt afgebakend van de rest van de buitenruimte.

Wij vinden buitenspelen belangrijk omdat:

- De frisse buitenlucht is gezond voor je
- Veel bewegen voorkomt overgewicht en zorgt ook dat je langer gezond blijft. Buitenspelen is dus ontzettend goed. Lekker rondrennen, springen, fietsen en klimmen.
- Uit onderzoek blijkt dan ook dat 80% van de kinderen gelukkig wordt van buitenspelen met andere kinderen.
- Buitenspelen is goed voor de motorische ontwikkeling. Het kind leert rennen, klimmen, springen, glijden, gooien, vangen, schoppen, schommelen en buigen. Hij groeit en ontwikkelt zich daardoor beter.
- Van buitenspelen wordt het kind socialer. Daarnaast komt het kind in allerlei situaties terecht waarin hij betere sociale vaardigheden kan ontwikkelen.
- Buitenspelen helpt kinderen om hun energie kwijt te kunnen
- Door buiten te spelen ontdekken kinderen zelf een stukje van de wereld. Ze komen in aanraking met allerlei situaties en nieuwe materialen zoals bijvoorbeeld zand, water, steen, en takjes

Hoofdstuk 8 Veiligheid & Gezondheid

Vanaf 1 januari 2018 komt de verplichte Risico Inventarisatie en Evaluatie te vervallen en werken wij conform de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang met een veiligheids- en gezondheidsbeleid. Deze is op de locatie op te vragen en in te zien.

Hoofdstuk 9 Personeel

9.1 Personeel

Al onze pedagogische beroepskrachten beschikken over het diploma sociaal pedagogisch werk niveau 3 en/ of 4 of zij hebben een andere relevante pedagogische mbo of hbo kwalificatie conform de CAO Kinderopvang. Tevens zijn zij in het bezit van een geldige verklaring omtrent gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële documentatie op het moment dat zij met hun werkzaamheden bij ons starten. Dit laatste geldt ook voor stagiaires, vrijwilligers en de directie.

Daarnaast is er altijd een volwassene bij het kinderdagverblijf aanwezig die in het bezit is van een geldig (kinder) EHBO diploma.

9.2 VOG Verklaring

Kinderen moeten in een gezonde en veilige omgeving worden opgevangen. Om deze reden stelt de Wet Kinderopvang medewerkers binnen de kinderopvang en gastouders verplicht om in bezit te zijn van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).

Een VOG toont aan dat de betreffende persoon geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen voor het werken met kinderen.

Om te garanderen dat iedereen die in de kinderopvang werkt, geen strafblad heeft, bestaat sinds maart 2013 de continue screening. In maart 2018 gaan we nog een stap verder door een personenregister voor de kinderopvang in te stellen. Daar moeten alle kinderopvangmedewerkers, gastouders, huisgenoten van gastouders, maar ook vrijwilligers, stagiaires, uitzendkrachten en vaste bezoekers van gastouders zichzelf voor inschrijven.

Alleen als zij een schoon strafblad hebben, mogen zij in dit register staan en alleen geregistreerden in het register mogen in de kinderopvang werkzaam zijn.

9.3 Stagiaires

Naast de pedagogische medewerk(st)er kan het team mede bestaan uit medewerk(st)er in opleiding en/of stagiaires. Deze stagiaires kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare beroepsopleidingen. Elke stagiaire heeft een vaste stagiairebegeleid(st)er. In de regel is dat één van de vast pedagogisch medewerk(st)ers. Stagiaires voeren allerlei opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en supervisie van de stagiairebegeleid(st)er, later ook zelfstandig. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporten en observatie. De stagebegeleid(st)er bewaakt het totale opleidingsplan, onderhoudt contact met de diverse beroepsopleidingen en begeleidt de stagiairebegeleid(st)er, o.a. door middel van cursussen.

Bij BICOPA hebben we drie soorten stagiaires, namelijk:

- “Snuffelstagiaire”. Deze stagiaire werkt niet mee op de groep en heeft geen opdrachten. De periode van de stage is kort (niet langer dan 6 weken) en is bedoeld om een indruk te krijgen van de voorkomende werkzaamheden op de groep.
- BOL (Beroeps Opleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire wordt alleen boventallig (dus extra) ingezet. Vaak betreft het een stage van 1 of 2 dagen per week.
- BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire werkt 4 dagen en gaat 1 dag naar school. Zij krijgen betaald voor hun werk en worden als gewone groepsleidsters ingezet naast een vaste kracht.

9.4 Mentor

Het mentorschap is verplicht gesteld om beter ontwikkelingsgericht te kunnen werken. De mentor verzamelt informatie over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Dit doet de mentor door zelf te observeren en door de andere pedagogisch medewerkers te vragen naar wat zij gesignaleerd hebben (bij het kind). Hierdoor krijgt de mentor een duidelijk beeld van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind, om zo het kind beter te kunnen ondersteunen en beter aan te kunnen sluiten bij de individuele behoeften van het kind.

Iedere pedagogisch medewerker is mentor van een aantal kinderen. Het is voor pm'ers onmogelijk om met ieder kind in de groepen een even hechte band op te bouwen. Door de 'eigen' mentorkinderen is er meer ruimte voor de pm'er om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Er wordt aan de ouders/verzorgers bekend gemaakt wie de mentor van hun kind zal zijn. Zij onderhoudt het contact met ouders op eigen initiatief. De mentor begeleidt het kind en zijn ouders tijdens het wennen en maakt de afspraken met hen. Zij zorgt ook voor de overdracht naar de collega's. Zij doet dagelijks een overdracht aan de ouders over wat er die dag is gebeurd en of er nog aandachtspunten of bijzonderheden zijn geweest. De mentor bespreekt zijn of haar bevindingen met de ouders/verzorgers, om zo de ouders/verzorgers op de hoogte te houden en een mooie koppeling te kunnen maken tussen de opvang en de thuissituatie. Eventueel vervult de mentor indien dit nodig wordt geacht en ouders/verzorgers hiervoor toestemming geven ook een rol in het contact leggen en onderhouden met andere professionals.

Met vragen over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind kunnen de ouders/verzorgers nu bij de mentor terecht in plaats van deze vragen telkens aan een andere pedagogisch medewerker te (moeten) stellen. Indien de mentor niet aanwezig is kunnen ouders/verzorgers een afspraak maken met de mentor. Tevens fungeren de andere, wel aanwezige pedagogisch medewerkers, indien nodig als aanspreekpunt voor de ouders/verzorgers.

Voor het observeren van de kinderen maken wij gebruik van observatieformulieren. Deze worden door de mentor ingevuld en bewaard (conform de regels van de privacywet). Vervolgens nodigt de mentor de ouders uit voor een kindgesprek. Het kindgesprek vindt 2 keer per jaar plaats. Wanneer er zorg is rondom het kind neemt de mentor tussentijds contact op met de ouders.

Wij bespreken het mentorschap in onze interne vergaderingen. Hierbij zullen wij ook doelen stellen die wij kunnen nastreven met het mentorschap. Dit kunnen doelen zijn zoals: 'Kinderen helpen om een positief zelfbeeld over zichzelf te ontwikkelen' en 'Kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen'.

De leidsters zullen ook doelen opstellen voor zichzelf om hun eigen professionaliteit binnen het mentorschap te ontwikkelen.

9.5 Beroepskracht Kind Ratio

Door de aanwezigheid van minimaal twee leidsters op de groep en stagiaires (indien die aanwezig zijn) wordt er aan de groep van maximaal 16 kinderen veel aandacht, begeleiding en liefde gegeven. De verhouding tussen het aantal leidsters en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep bedraagt tenminste:

- 1 Beroepskracht per 4 aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- 1 Beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar
- 1 Beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 4 jaar

Wij voldoen hiermee aan de beroepskracht kind ratio zoals deze wettelijk is vastgesteld (wij gebruiken de rekentool kind ratio in de kinderopvang).

Bij BICOPA werken we zoveel mogelijk met vaste gezichten. Hierbij wordt rekening gehouden met de nul jarigen. Zij zien bij een beroepskracht-kind ratio van 2 maximaal 2 vaste gezichten en beroepskracht-kind ratio van 3 maximaal 3 vaste gezichten.

9.6 3 uren Regeling

Er kunnen ten hoogste 3 uur per dag minder beroepskrachten ingezet worden dan volgens de beroepskracht-kindratio vereist is. Dit mag gedurende maximaal 2 uur aan één gesloten. Minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet wanneer er tijdelijk wordt afgeweken van de beroepskracht-kindratio. In het rooster registreren wij de werk-en pauze tijden, dit rooster is inzichtelijk op de locatie.

De dagen en tijden dat wij afwijken van de beroepskracht-kindratio zijn:

- Maandag , Dinsdag, donderdag en vrijdag

van 07:30 – 08:45
 13:45 – 14:30
 14:45 – 15:45

- Woensdag

van 11:45 – 12:30
 13:45 – 14:30

9.7 Deskundigheidsbevordering

Aan de hand van de behoeften van de vestiging en de individuele behoefte bij de medewerker bieden wij mogelijkheden om te komen tot deskundigheidsbevordering. Dit doen wij door middel van het aanbieden van teamtrainingen, verdiepingscursussen en E-learning.

Medewerkers die in het bezit zijn van een EHBO en/of BHV certificaat moeten binnen de geldigheidstermijn een herhalingscursus volgen. Ook zijn alle pedagogisch medewerkers op de hoogte hoe te handelen conform het stappenplan van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Deel 2 – BICOPA BSO

Hoofdstuk 1 Organisatie en pedagogische visie van BSO BICOPA

1.1 Doelstelling van BICOPA BSO

BICOPA heeft één vestiging van de BSO. Deze ligt aan de G.T. Rietveldstraat te Almere. De doelstelling van BICOPA BSO is kinderen verantwoorde opvang te bieden. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich op onze BSO prettig en op hun gemak voelen en dat zij zich veilig en geborgen voelen. Vanuit dit gevoel van veiligheid maken zij contact en ontwikkelen zij zich. Gevoelens van veilig- en geborgenheid worden vooral bevorderd wanneer een kind het gevoel heeft dat hij gewaardeerd wordt, wanneer er een structuur wordt nageleefd en wanneer hij het gevoel heeft dat de leidsters zowel hem als zijn behoeften kennen en hiernaar handelen. Bovenal is het belangrijk dat een kind weet waar hij aan toe is. Dat bevordert namelijk ook gevoelens van veiligheid en geborgenheid.

Om de ontwikkeling en het welbevinden van de kinderen goed te kunnen blijven volgen, werken we met mentorschap. Iedere pedagogisch medewerker is mentor van een aantal kinderen. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor het kind en de ouders. Zij onderhoudt het contact met ouders op eigen initiatief. De mentor begeleidt het kind en zijn ouders tijdens het wennen en maakt de afspraken met hen. Zij zorgt ook voor de overdracht naar de collega's. Zij nodigt ouders uit voor eventuele kindgesprekken en voert deze gesprekken. Wanneer er zorg is rondom het kind neemt de mentor contact op met de ouders.

1.2 Scholing Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers van de BSO hebben een opleidingsniveau van minimaal PW3. De pedagogisch medewerkers worden vaak ondersteund door stagiaires. Zij ondersteunen de pedagogisch medewerkers op meerdere vlakken. Zij gaan bijvoorbeeld mee bij de haal- en brengmomenten van de kinderen van en naar school. Daarnaast bieden zij ook ondersteuning bij activiteiten, die zowel op de stamgroep als buiten worden gehouden.

1.3 Deskundigheidsbevordering

Aan de hand van de behoeften van de vestiging en de individuele behoefte bij de medewerker bieden wij mogelijkheden om te komen tot deskundigheidsbevordering. Dit doen wij door middel van het aanbieden van teamtrainingen, verdiepingscursussen en E-learning.

Medewerkers die in het bezit zijn van een EHBO en/of BHV certificaat moeten binnen de geldigheidstermijn een herhalingscursus volgen. Ook zijn alle pedagogisch medewerkers op de hoogte hoe te handelen conform het stappenplan van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

1.4 Het pedagogisch beleidsplan

Welke visie heeft BICOPA BSO ten aanzien van de opvoeding van kinderen, groepsopbouw, een veilige, vertrouwde omgeving en oudercontacten? Deze en andere vragen worden beantwoord in dit pedagogisch beleidsplan.

Het pedagogisch beleid is geschreven voor iedereen die betrokken is bij de BSO:

- Ouders/verzorgers

Het beleid zal hen een beeld geven van de opvang. Een pedagogisch beleid is ook een middel om de kinderopvang van BICOPA BSO te toetsen. Dit verhoogt de kwaliteit van de opvang.

- Pedagogisch-medewerkers

Het pedagogisch beleid is een richtlijn voor pedagogisch medewerkers. Zij weten wat er van hen verwacht wordt. Daarnaast stimuleert het pedagogisch medewerkers om bij het dagelijks werk stil te staan. Het is van belang om het pedagogisch beleid regelmatig te toetsen aan de veranderende maatschappij en ons af te vragen of de gedachten met betrekking tot inhoudelijke zaken niet veranderd zijn. Het pedagogisch beleid is in onze ogen een dynamisch plan dat zich, samen met de kinderopvang, verder ontwikkelt. Wij nodigen u dan ook van harte uit om suggesties en ideeën bij ons neer te leggen. Voor de leesbaarheid hanteren wij de hij vorm. Wij bedoelen hier natuurlijk zowel jongens als meisjes, pedagogisch medewerkster en pedagogisch medewerker mee. Belangrijk in het werken met kinderen, is het werken vanuit een inhoudelijke visie, een gezamenlijke kijk op de omgang van en met de kinderen. Deze is te gebruiken als handvat voor de uiteindelijke dagelijkse werkwijze binnen de kinderopvang.

BICOPA BSO biedt opvang voor kinderen in de leeftijd van vier jaar totdat het kind de basisschool verlaat. Het pedagogisch doel van de kinderopvang van BICOPA BSO is, dat de kinderen zich ontwikkelen tot evenwichtige mensen die hun eigen talenten onderkennen en benutten. Dit evenwicht realiseren wij door situaties binnen de kinderopvang te creëren, die ervoor zorgen dat de kinderen zich prettig voelen, vertrouwen hebben in hun eigen kunnen en voor zichzelf opkomen. Kinderen zullen respect ontwikkelen voor zichzelf en anderen, positief in de maatschappij staan, zelfstandig en sociaal vaardig zijn. Om kinderen de ruimte tot ontwikkelen te bieden, is het van belang dat er een basis in de vorm van een sfeer van veiligheid en vertrouwen is, waardoor kinderen zich op hun eigen manier en hun eigen tempo kunnen ontplooien.

De kinderopvang is een maatschappij in het klein, waar kinderen relaties aangaan met andere volwassenen en kinderen. BICOPA BSO biedt ondersteuning aan ouders die buitenshuis werken, studeren en/of andere bezigheden hebben. De BSO draagt bij aan het verbreden van de leefwereld van het kind.

1.5 Pedagogische visie

De pedagogische visie van BICOPA BSO is gebaseerd op één kernpunt: het belang van het kind staat centraal. Er wordt uitgegaan van de eigenheid van het kind. Individuele verschillen spelen een rol, zeker omdat opvang geboden wordt aan kinderen van diverse leeftijden en culturen. Pedagogisch medewerkers hebben respect voor deze eigenheid. Om het kind een veilig gevoel te geven wordt geprobeerd individuele belangen en wensen van ouders en kinderen een plaats te geven binnen de groepsopvang. De kinderopvang vormt op deze manier een aanvulling op de opvoeding thuis. De

opvoeding die de kinderopvang biedt is geen vervanging van de thuissituatie. Op het moment dat ouders hun kind aan een pedagogisch medewerker toevertrouwen, nemen de leidsters de verantwoordelijkheid voor het welzijn van het kind over. Dit vraagt om een open relatie tussen opvoeder en kind, maar ook om communicatie en interactie. Het is dus essentieel dat tussen pedagogisch medewerkers en kinderen een relatie bestaat waarin het kind zich veilig en vertrouwd voelt. Het belang van het kind gaat altijd voor. Bij de kinderen vanaf vier jaar ligt het accent vooral op vrijetijdsbesteding en de ontwikkeling van sociale vaardigheden. Men kan hierbij denken aan het opbouwen en behouden van sociale contacten met anderen, anderen respecteren, elkaar helpen, samen spelen en delen.

1.6 Pedagogische uitgangspunten

De pedagogische visie wordt ondersteund door bepaalde uitgangspunten waarop de opvang wordt gebaseerd. Zo is het mogelijk goede opvang aan te bieden. Door dit pedagogisch beleid heen worden deze uitgangspunten verder besproken.

- het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid en geborgenheid
- het bevorderen van persoonlijke- en sociale competentie
- het aanbieden van regels, normen en waarden, 'cultuur'

1.6.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid

We vinden dat een veilige basis het uitgangspunt is voor het creëren van emotionele veiligheid. Vanuit deze veilige basis kan een kind de wereld om zich heen ontdekken.

Hieronder staan aspecten die wij belangrijk vinden voor de sociaal-emotionele veiligheid voor een kind en voor een ontspannen, open sfeer op de groep.

Een kind duidelijke grenzen bieden en hier uitleg over geven

Door een kind een duidelijke grens te bieden weet het kind waar het aan toe is. Wanneer een kind aangesproken wordt als het iets doet wat niet mag, hoort daar uitleg bij. Het geweten van kinderen is nog in ontwikkeling en nog niet verinnerlijkt. Een kind dat bij herhaling hetzelfde gedrag vertoont, vraagt als het ware hulp aan ons om zijn grens te bepalen. Door grenzen te stellen krijgt een kind structuur in zijn leven. Het bieden van structuur is belangrijk omdat een kind op deze manier aanleert om zich binnen het kader van grenzen te ontplooiën. Het stellen van grenzen en uitleg hierbij leidt bij een kind tot inzicht in gevoelens van veiligheid en geoorloofd gedrag. Buiten spelen is een activiteit waarbij de leiding fysieke grenzen stelt betreft waar een kind wel en niet mag spelen. Door het speelveld aan te geven waar een kind vrij mag spelen ervaart een kind een gevoel van veiligheid en een ontspannen sfeer om fijn te spelen.

Een kind serieus nemen in wat het vertelt en openstaan voor vragen van het kind

Kinderen beleven de wereld op een andere manier dan volwassenen. Er zijn andere zaken die hen bezighouden en voor hen belangrijk zijn in hun eigen leeftijdsfase. Als leiding vinden wij het belangrijk ons in te leven in wat het kind heeft te vertellen en daar aandacht aan te schenken. Kinderen willen ook graag van alles weten. Afhankelijk van de leeftijdsfase waarin ze zitten stellen ze allerlei vragen. Hierin nemen we het kind serieus en proberen het kind antwoord te geven. Een knutselactiviteit is bijvoorbeeld een rustig moment waarbij een leidster de tijd heeft om dieper in te gaan op een gespreksonderwerp met een kind. Naast dat de leidster de vragen van een kind probeert

te beantwoorden, stelt de leidster zelf ook vragen zodat er meer diepgang in het gesprek ontstaat waardoor de leidster meer inzicht kan verkrijgen in de leefwereld van het kind.

Een kind als individu benaderen

Elk kind is verschillend. Kinderen hebben verschillende interesses, achtergronden, normen en waarden, kwaliteiten en nog tal van andere eigenschappen, die kinderen maakt tot wat ze zijn. Wij vinden dan ook dat ieder kind een andere begeleiding nodig heeft. Binnen de groepsregels en groepsnormen willen we het kind de mogelijkheid bieden zich te uiten op zijn of haar manier. In de praktijk geeft de leiding hier vorm aan door raakvlakken met het kind te ontdekken. Doormiddel van individuele contactmomenten met een kind kan de leiding activiteiten organiseren, die toegespitst zijn op het individu.

Het kind op een manier aanspreken op leeftijdsniveau

Om helder met een kind te communiceren zal je jezelf bewust moeten zijn van de mogelijkheden van het kind en je daarop aanpassen. Door actief te luisteren en het gedrag van een kind te observeren is de leiding in staat om aansluiting te vinden bij de leefwereld van het kind.

Structuur

Niet alleen deze aspecten dragen bij aan de sociaal-emotionele veiligheid, maar ook structuur bieden is erg belangrijk voor kinderen, omdat het kind zo weet waar het aan toe is. Deze structuur bieden we door een vast dagritme en steeds terugkerende rituelen. Het kind zit op een vaste groep met kinderen die begeleid wordt door vaste leidsters. Deze zorgen voor een vertrouwde omgeving. Structuur bieden we ook door consequent vaste regels te hanteren zodat het kind weet waar het aan toe is. Op deze manier leert het kind ook bepaalde gedragsregels. Denk hier bijvoorbeeld aan het ritueel van handen wassen voorafgaand aan het eten en de gedragsregels betreft tafelmanieren tijdens eetmomenten. Door consequent de regels door te voeren weet een kind wat er van hem wordt verwacht.

Informatieoverdracht

's Avonds als ouders hun kinderen komen halen wordt er altijd even gepraat over de toestand van het kind. De leidster bespreekt met de ouder hoe de dag gegaan is, wat het kind gegeten heeft en vertelt eventueel een leuke anekdote.

1.6.2 Het bevorderen van persoonlijke competentie

Elk kind doorloopt dezelfde fasen, maar niet elk kind doet dat in hetzelfde tempo. Wij willen de kinderen zo veel mogelijk stimuleren en begeleiden in hun persoonlijke ontwikkeling. We willen ze helpen zichzelf te leren kennen, zelfstandig te worden en een positief zelfbeeld te hebben. Dit gebeurt spelenderwijs, met aandacht voor de leeftijd en persoonlijkheid van het kind. Een kind met zelfvertrouwen is in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken.

Op de BSO krijgen de kinderen de mogelijkheid om te ontdekken. We bieden hen een uitdagende omgeving waarin hun nieuwsgierigheid geprikkeld wordt en ze de mogelijkheid hebben om te ontdekken. Het spelmateriaal is daarop uitgezocht. Door middel van spel worden situaties en mogelijkheden nagebootst en geoefend. Ze leren problemen op te lossen. Door deze handvatten aan te bieden, begeleiden wij de kinderen in het ontwikkelen van hun persoonlijke competentie.

Ieder kind heeft verschillende interesses en mogelijkheden. Wij vinden het belangrijk om hierop in te spelen. Het kind krijgt de ruimte om eigen interesses te ontdekken en tot uiting te brengen. Belangrijk is dat het kind dit in eigen tempo doet. Wij werken vanuit de behoefte van het kind, en stimuleren op niveau en interesse. In grote lijnen kijken we naar hoe een kind is en wat een kind graag doet. Als een kind het leuk vindt om te tekenen, krijgt hij of zij daar de mogelijkheid voor, maar soms speelt het kind nog liever een tijdje met de potloden. De kinderen mogen zelf kiezen of ze deelnemen aan de aangeboden activiteit of dat ze liever vrij willen spelen. We vinden het belangrijk dat het kind zich op zijn eigen manier kan ontplooien volgens zijn eigen interesses en talenten.

We vinden het ook belangrijk om veel te praten met de kinderen. Dit zal met elk kind anders zijn en de gesprekken zijn op verschillende niveaus. Kinderen begrijpen meer dan je denkt en ze leren veel van het luisteren naar anderen. We stimuleren de taalontwikkeling ook door boekjes te lezen, liedjes te zingen en spelletjes te doen.

We schenken veel aandacht aan het ontplooien van de creatieve kant van het kind. Het is voor een kind een mogelijkheid zich te uiten, de fantasie te prikkelen en daagt uit tot het uitproberen van technieken. We bieden het kind hiervoor de materialen, maar stimuleren dat het kind zijn eigen creatie maakt.

Elk kind heeft de behoefte dingen zelf te doen, van die behoeften maken wij op de BSO gebruik en we stimuleren die behoefte ook. Verder prikkelen we de kinderen door ze dingen zelf te laten proberen en zelf op te lossen en niet direct in te grijpen als de dingen niet helemaal gaan zoals ze moeten gaan. We gaan er van uit dat een kind moet kunnen leren van zijn eigen ervaringen en fouten. Als iets dan gelukt is, zal het kind dat ervaren als een overwinning en zich uitgedaagd voelen ook andere dingen zelf uit te proberen.

Onder het mom van 'proberen is leren' stimuleren we een kind om zijn best te doen en om af en toe deel te nemen aan een nieuwe activiteit. Een kind is nog zoekende in wat hij wel en niet leuk vindt en kan doen. We vinden het dan ook belangrijk om een kind te stimuleren om nieuwe uitdagingen aan te gaan.

1.6.3 Het bevorderen van sociale competentie

Op de BSO leren de kinderen om respect te hebben voor elkaar, het omgaan met conflict situaties, opkomen voor eigen belang en voor een ander. Vrienden worden, van elkaar leren, leren delen en het doorgeven van kennis aan andere kinderen.

Wij willen kinderen ruimte bieden om sociale ervaringen op te doen, waardoor sociale vaardigheden worden verworven. In de omgang met anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren op een respectvolle wijze met de ander om te gaan. Dit houdt in dat een kind leert delen en rekening leert houden met een ander. Dit leren de kinderen door middel van spel en vaste groepsmomenten, zoals samen eten. Zo wachten we bijvoorbeeld met eten tot iedereen een boterham heeft. Kinderen pikken veel van elkaar op. Naast bijvoorbeeld taal leert het kind ook wat anderen prettig vinden en wat niet. Wanneer nodig, corrigeert de leiding dit gedrag en geeft daar uitleg bij.

De BSO biedt veel mogelijkheden aan het kind om conflicten te leren hanteren. Juist op de leeftijd dat het op de BSO zit, leert het om te delen en rekening te houden met anderen. Onder het mom

van 'samen spelen, samen delen' geeft de leidster sturing aan een kind om saamhorig en respectvol met anderen te spelen.

1.6.4 Het aanbieden van regels, normen en waarden

Het eigen maken van normen en waarden maakt onderdeel uit van de morele ontwikkeling. Binnen en buiten de groep doen zich situaties voor waarvan op dit gebied veel leermomenten zijn (bijvoorbeeld pijn en verdriet, een conflict of een maatschappelijke gebeurtenis). Door de reacties van de groepsleiding op dit soort situaties ervaart een kind wat wel en niet goed is. Het gedrag van de groepsleiding heeft hierbij dus een belangrijke voorbeeldfunctie.

De regels die toegepast worden op de BSO zijn een weerspiegeling van de regels (normen en waarden) die binnen deze maatschappij gelden. Als leiding zullen we dan ook handelen volgens onze eigen regels, omdat we een rolmodel voor de kinderen zijn.

Ons uitgangspunt is dat het kind niks 'moet' maar 'mag'. Dit houdt in dat we zoveel mogelijk inspelen op de wensen van het kind. Dit doen we door de kinderen buiten de vaste groepsmomenten de mogelijkheid te bieden om zelf te kiezen wat ze willen doen. Ook houdt het in dat we kinderen bijvoorbeeld niet dwingen om te eten of te drinken. We zullen het kind uiteraard stimuleren en uitleg geven. Maar als het kind absoluut niet wil, respecteren we dat.

Kinderen worden aangesproken op hun gedrag. Wat betreft het aanbieden van regels, normen en waarden vinden we het vooral belangrijk om voortdurend het gesprek aan te gaan over uiteenlopende situaties en onderwerpen. Er wordt hen uitgelegd wat er van hen verwacht wordt en waarom dat van hen verwacht wordt. Door duidelijk en bondig te communiceren kan een kind makkelijker bevatten wat er van hem wordt verwacht. Ook zal de leidster altijd uitleggen waarom iets wel of niet mag zodat een kind inzicht verkrijgt in de consequenties van zijn handelen. Zoals eerder benoemd is het uitermate belangrijk dat de leidster als voorbeeldfunctie fungeert zodat een kind het gewenste gedrag overneemt en vertoont. Mocht een kind niet luisteren dan wordt hij soms even apart gezet op de groep. We vinden het belangrijk dat een kind op zo'n moment niet afgewezen wordt, maar te horen krijgt dat het gedrag niet acceptabel is. Het is daarom ook belangrijk dat de leiding na het incident het weer 'bijlegt' met het kind. Zo leert het dat er fouten gemaakt mogen worden zonder dat je als persoon afgewezen wordt.

1.6.5 Respect voor en bejegening van elkaar.

Wij stimuleren kinderen elkaar iets te leren, zoals het ene kind dat heel vaardig kan zijn met de computer, is het andere kind weer met knutselen of in iets anders erg goed. Bij kinderen wordt er tijdens gesprekken actief geprobeerd te voorkomen dat er vooroordelen ontstaan ten opzichte van kinderen met een andere huidskleur of religieuze achtergrond.

We streven er naar dat iedereen zich geaccepteerd en gerespecteerd voelt. Verschillen tussen kinderen onderling, maar ook tussen pedagogisch medewerkers en ouders worden gezien als verrijking. Pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie.

Hoofdstuk 2 Het kind op de BSO bij BICOPA

2.1 Groepsgrootte en groepsopbouw van de BSO

G.T. Rietveldstaat 170 D

Deze vestiging heeft een opvang capaciteit van maximaal 20 kinderen. Hier worden kinderen vanaf vier jaar tot zij naar de middelbare school gaan opgevangen. Momenteel bestaat de groep uit kinderen van vier tot elf jaar.

De BSO is een verticale groep. De kleinschaligheid biedt een intieme, gezellige sfeer waar voldoende rust heerst om de kinderen van verschillende leeftijden op te vangen. De kinderen hebben de mogelijkheid om zich terug te trekken en er zijn voor de oudere kinderen voldoende uitdagingen. De kinderen worden soms bij bepaalde activiteiten gesplitst in twee groepen, vier tot acht jaar en een acht plus groep. Vooral de oudere kinderen worden gestimuleerd om mee te denken met alles wat met de buitenschoolse opvang te maken heeft. Op de groep hanteren wij een maximum van tien kinderen per beroepskracht.

2.2 Ruilen en Extra dagdelen

Als u incidenteel of structureel extra dagen wil afnemen is dit mogelijk zolang de groepsgrootte dit toelaat. Als na overleg met de medewerkers blijkt dat het mogelijk is een extra dag af te nemen, dient u hiervoor een formulier te ondertekenen. Niet afgenomen dagen kunnen ook geruild worden mits er plek is. Dit kan binnen één maand, indien er plaats is en alleen in overleg. Studiedagen mogen niet geruild worden.

2.3 Inzet stagiaires – andere volwassenen

Op de BSO zijn er ook regelmatig stagiaires aanwezig. Dit zijn leerlingen die een PW diploma wensen te behalen en hiervoor een stage willen lopen op de BSO. Meestal in combinatie met een aantal uur op het kinderdagverblijf. Elke stagiaire is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag, en een stage overeenkomst. De stagiaires doen mee aan vrijwel alle activiteiten op de BSO die de pedagogisch medewerker ook doet. Aan de kinderen wordt uitgelegd waarom een stagiaire er is en wat er van hen verwacht kan worden. De stagiaires zijn op de hoogte van de geldende regels op de BSO en krijgen de nodige informatie over de kinderen, alle bijzonderheden worden doorgesproken. Stagiaires staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

Deze stagiaires kunnen afkomstig zijn van diverse middelbare beroepsopleidingen. Elke stagiaire heeft een vaste stagiairebegeleid(st)er. In de regel is dat één van de vast pedagogisch medewerk(st)ers. Stagiaires voeren allerlei opdrachten uit met de kinderen, zowel individueel als in groepsverband. In eerste instantie gaat dit onder begeleiding en supervisie van de stagiairebegeleid(st)er, later ook zelfstandig. Deze opdrachten kunnen variëren van het doen van verzorgende/begeleidende activiteiten, rapporten en observatie. De afdeling P&O bewaakt het totale opleidingsplan, onderhoudt contact met de diverse beroepsopleidingen en begeleidt de stagiairebegeleid(st)er, o.a. door middel van cursussen.

Bij BICOPA hebben we drie soorten stagiaires, namelijk:

- “Snuffelstagiaire”. Deze stagiaire werkt niet mee op de groep en heeft geen opdrachten. De periode van de stage is kort (niet langer dan 6 weken) en is bedoeld om een indruk te krijgen van de voorkomende werkzaamheden op de groep.
- BOL (Beroeps Opleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire wordt alleen boventallig (dus extra) ingezet. Vaak betreft het een stage van 1 of 2 dagen per week.
- BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg) stagiaires. Deze stagiaire werkt 4 dagen en gaat 1 dag naar school. Zij krijgen betaald voor hun werk en worden als gewone groepsleidsters ingezet naast een vaste kracht.

Af en toe maakt BICOPA ook gebruik van een groepshulp. Dit is meestal om te ondersteunen in het vervoer van kinderen van en naar school. Deze groepshulp staat niet op de groep. Ook de groepshulp is in het bezit van een geldige Verklaring omtrent het Gedrag. Groepshulpen staan nooit alleen op de groep en worden altijd ingezet in combinatie met een pedagogisch medewerker.

Er is altijd een volwassene op de BSO aanwezig die in het bezit is van een geldig en erkend EHBO certificaat.

2.4 De Groepsruimte

De ruimte is helemaal ingericht voor de kinderen. De ruimte is veilig, kleurrijk en vooral praktisch. Veel lage kasten om speelgoed (en materiaal) makkelijk uit te halen en in op te bergen, tafels op hoogte om aan te eten en knutselen en een lekkere bank om even op uit te rusten. Ook hebben wij een speelzolder op de groep. Deze ruimte is ingericht met zitzakken, kussentjes en een televisie. Het is bedoeld als lounge en relaxhoek waar kinderen ontspannen en in alle rust bijvoorbeeld een boekje kunnen lezen of gezamenlijk een (educatief) televisieprogramma bekijken.

Daarbij is om verschillende redenen gekozen voor het creëren van hoeken. Er zijn aparte gedeelten die:

- De mogelijkheid geven tot het aanbieden van verschillende activiteiten.
- Structuur en overzicht geven aan de ruimte, dit biedt rust en duidelijkheid.
- Mogelijkheid tot verschillende vormen van spel bieden, zowel actief als passief.
- Gelegenheid geven aan het kind om zich terug te trekken van andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

Deze indeling draagt bij aan de pedagogische visie; de kinderen staan centraal, we willen ze de mogelijkheid bieden zich te ontwikkelen én te ontspannen.

Op de BSO wordt gewerkt met het huiskamermodel. We streven ernaar het kind op te vangen in een omgeving die zoveel mogelijk aansluit bij de thuissituatie. Pedagogisch medewerkers zullen bijvoorbeeld tijdens de opvang wel eens een huishoudelijke klus moeten doen. Als kinderen het leuk vinden mogen zij even meehelpen. De BSO heeft een centrale plek, waar de kinderen na schooltijd ontvangen worden met drinken en koek of fruit. Hierna mag het kind zich binnen de ruimte van de BSO vrij bewegen, bijvoorbeeld een spelletje doen met de pedagogisch medewerkers, maar zich ook even terug trekken. De verschillende themahoeken kunnen volledig naar de fantasie van de kinderen benut worden. De volgende themahoeken zijn onder meer ingericht:

- Meidenhoek met poppen (zoals barbies) voor de 4-8 jarigen
- Computer(spel) hoek
- Knutselhoek, vaak aan tafel.
- Autohoek

2.5 Het kind centraal; groepsgevoel en individueel belang

Bij BICOPA BSO speelt het groepsproces een belangrijke rol. De kinderen worden begeleid in het leren van sociale en emotionele vaardigheden, zoals omgaan met andere kinderen en omgaan met conflicten. Wij leren de kinderen om speelgoed te delen, maar ook aandacht te delen. Er wordt gestreefd naar vertrouwen en acceptatie tussen de kinderen onderling en tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Kinderen moeten het gevoel hebben dat zij in de groep thuis horen, zij moeten zich er veilig voelen en een eigen plaats hebben. Alleen als een kind zich veilig voelt in de groep kan hij zich optimaal ontwikkelen. Er wordt veel aandacht besteed aan de eigenheid van een kind. Wanneer een kind druk wordt, omdat het teveel prikkels aangeboden krijgt, wordt hier rekening mee gehouden door het kind op een rustigere plek te laten spelen. Verlegen kinderen of kinderen die moeilijk contact leggen met andere kinderen worden gestimuleerd door bijvoorbeeld samen een spelletje te doen. Voor een goede opvang is een vertrouwensrelatie met een kind essentieel. Al vanaf de eerste dag dat een kind de opvang bezoekt wordt hieraan gewerkt. Het kind krijgt alle tijd en ruimte om aan de nieuwe kinderen en pedagogisch medewerkers te wennen. Pedagogisch medewerkers begeleiden, maar laten het kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier de 'nieuwe' omgeving verkennen.

2.6 Het stimuleren van ontwikkeling en signalering van problemen

U kunt in dit pedagogisch beleid lezen op welke manier wij de opvang en de ontwikkeling van kinderen begeleiden en stimuleren. De motorische ontwikkeling wordt gestimuleerd door het aanbieden van diverse doe-activiteiten, zoals knutselen en buitenspelen. Door diverse activiteiten zoals spelletjes op de computer, het voorlezen aan kinderen en het maken van uitstapjes, wordt de verstandelijke ontwikkeling gestimuleerd. Vrij spel stimuleert de sociaal-emotionele ontwikkeling en vooral door samen met andere kinderen te spelen. Alle kinderen worden door de leidsters geobserveerd. Het doel hiervan is, dat de pedagogisch medewerker inzicht verkrijgt in het functioneren van een kind op de groep. Ook is het een hulpmiddel bij het signaleren van problemen. Pedagogisch medewerkers kunnen overeenkomsten en verschillen in de ontwikkeling van kinderen signaleren. Dit kan zowel positief als negatief zijn. Tijdens oudergesprekken worden de relevante observatieresultaten besproken.

Soms komt het voor dat een kind zich niet goed ontwikkelt op de opvang. De ouders worden dan door de mentor van het kind ingelicht. Andersom is het ook weleens het geval, dat ouders zelf opmerken dat er iets niet goed gaat met hun kind. In zo een geval kunnen de ouders ook in gesprek gaan met de mentor van het kind opdat zij gezamenlijk kunnen bespreken hoe het kind gesteund en gestimuleerd kan worden. Eventueel met behulp of verwijzing naar andere instanties.

2.7 Onderlinge relaties op de BSO

De opvang biedt voor veel kinderen andere mogelijkheden dan thuis of op school. Hierbij moet met name gedacht worden aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden. De opvang is een goede gelegenheid voor het verder ontwikkelen van de sociale vaardigheden van kinderen, zij zijn immers voortdurend bezig met anderen. Kinderen gaan onderling relaties aan met andere kinderen en met pedagogisch medewerkers. Goede onderlinge relaties bevorderen de sfeer en hiermee ook het veiligheidsgevoel van de kinderen op de groep. In alle relaties komen conflicten voor, ook tussen kinderen op de opvang. Er zijn verschillende manieren waarop wij op de BSO met conflicten omgaan. Ons uitgangspunt is “respect hebben voor elkaar”. Dit geldt voor kinderen onderling, maar ook voor pedagogisch medewerkers en ouders onderling. Wij proberen de kinderen altijd het positieve van een situatie in te laten zien. Door kinderen hierop te wijzen ontdekken zij misschien de reden waardoor het conflict ontstond. Indien mogelijk streven wij ernaar kinderen te begeleiden bij het zelf oplossen van een conflict. Toch zal een pedagogisch medewerker wel eens in moeten grijpen. Om de vertrouwensrelatie met het kind niet aan te tasten en te voorkomen dat het kind zich onveilig gaat voelen vinden wij het belangrijk goed uit te spreken waar het om draait. De pedagogisch medewerkers handelen ook vanuit het uitgangspunt “Niet het kind, maar zijn gedrag wordt afgekeurd”. Wij hebben altijd respect voor het kind en zijn eigenheid.

2.8 Ongewenst gedrag; Plagen, pesten of slaan

Wij bespreken ongewenst gedrag, zoals slaan, pesten en plagen. Wij grijpen in als er een kind door een ander wordt geplaagd door met de plager te praten, of bij herhaling van dit gedrag hem een paar minuten apart te zetten in de groep en daarna na afloop kort te begeleiden en te observeren. Wij laten kinderen zien dat andere kinderen door plagen verdrietig kunnen worden en reiken hen voorbeelden aan hoe zij dit weer kunnen goedmaken. Hierdoor leren kinderen ook rekening te houden met anderen. Anderzijds proberen wij de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit doen wij door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen wij hen om door middel van een gesprekje voorbeelden aan te reiken hoe zij zichzelf weerbaarder kunnen maken. Eventueel wordt gehandeld volgens een op te stellen pestprotocol. Gezien de bezetting (kleinschaligheid) van de BSO is dit nog niet nodig.

2.9 Spelen; Veilig, stimulerend

Een kind ontwikkelt zich spelenderwijs. De tijd die een kind op de BSO doorbrengt draait voor het grootste gedeelte om spelen. Een kind ontwikkelt zich tijdens het spelen, individueel en samen met anderen. De leidsters hebben constante aandacht voor het spelmateriaal. Het moet voldoen aan praktische eisen: er moet genoeg van zijn, het is veilig en makkelijk op te ruimen. Maar daarnaast is het ook belangrijk dat het speelgoed de mogelijkheid biedt tot stimulering van de ontwikkeling. BICOPA BSO beschikt over:

- motorisch spelmateriaal (knutselmateriaal)
- cognitive spelmateriaal (boeken, computer)
- sociaal-emotioneel spelmateriaal (spelletjes, verkleedkleding, play-mobil).

Meestal is het spelmateriaal zo neergezet dat kinderen het zelf kunnen pakken. Wanneer een kind met speelgoed gespeeld heeft, ruimt hij het zelf op (eventueel samen met andere kinderen en/of de pedagogisch medewerkers).

2.10 Buitenspelen

BICOPA BSO vindt het belangrijk dat de kinderen zoveel mogelijk buiten spelen, als het lekker weer is. Wij vinden buitenspelen belangrijk omdat:

- De frisse buitenlucht is gezond voor je
- Veel bewegen voorkomt overgewicht en zorgt ook dat je langer gezond blijft. Buitenspelen is dus ontzettend goed. Lekker rondrennen, springen, fietsen en klimmen.
- Uit onderzoek blijkt dan ook dat 80% van de kinderen gelukkig wordt van buitenspelen met andere kinderen.
- Buitenspelen is goed voor de motorische ontwikkeling. Het kind leert rennen, klimmen, springen, glijden, gooien, vangen, schoppen, schommelen en buigen. Hij groeit en ontwikkelt zich daardoor beter.
- Van buitenspelen wordt het kind socialer. Daarnaast komt het kind in allerlei situaties terecht waarin hij betere sociale vaardigheden kan ontwikkelen.
- Buitenspelen helpt kinderen om hun energie kwijt te kunnen
- Door buiten te spelen ontdekken kinderen zelf een stukje van de wereld. Ze komen in aanraking met allerlei situaties en nieuwe materialen zoals bijvoorbeeld zand, water, steen, en takjes

2.11 Regels; Ook op de BSO

Kinderen zijn voortdurend op zoek naar grenzen. Ze verkennen ze door er tegen in opstand te komen. Het hoort bij hun ontwikkeling. Wanneer kinderen weten waar de grenzen liggen weten zij waar zij aan toe zijn, en kunnen zij zich bezighouden met andere, leukere zaken zoals spelen. Wanneer de grenzen onduidelijk zijn, hebben de kinderen geen kader waaraan zij steun kunnen ontleen. Het blijft een uitdaging om te kijken hoe ver zij kunnen gaan. In principe wordt geprobeerd de kinderen vrij te laten in hun spel met zichzelf, anderen en de omgeving. Maar toch hebben zij bepaalde regels nodig, vanuit hygiënisch, veiligheid- en pedagogisch oogpunt. De hele maatschappij is immers gebaseerd op regels, afgeleid van algemeen geldende normen en waarden. Ook op de BSO worden bepaalde normen en waarden nageleefd: wij gaan netjes met elkaar om, respecteren en accepteren elkaar, houden rekening met elkaar en gaan zorgvuldig om met andermans eigendommen. Huisregels geven vorm aan deze normen en waarden. Dit maakt dat de grenzen voor iedereen duidelijk zijn. De pedagogisch medewerkers stellen gezamenlijk met de kinderen de huisregels op. De kinderen worden bij dit proces betrokken zodat zij weten en begrijpen waar de huisregels voor staan.

2.12 Seksualiteit; Oudere kinderen worden zich bewust van het eigen lichaam

Pedagogisch medewerkers hebben een open houding naar kinderen die bewust worden van hun eigen lichaam in het kader van seksualiteit. Naarmate het kind ouder wordt, wordt het zich bewust van het eigen lichaam. Jongere kinderen (in de leeftijd van ongeveer vier tot zes jaar) leren vooral spelenderwijs hun eigen lichaam en dat van anderen kennen. Zij stellen technische vragen over seksualiteit (waar komen kinderen vandaan?) Kinderen vanaf een jaar of zes gaan hier introverter mee om. Zij hebben geleerd wat schaamte en niet-geaccepteerd gedrag is. Zij maken strikt onderscheid tussen meisjes en jongens, maar zijn wel stiekem verliefd en nieuwsgierig. De acht plussers willen van alles weten over de technische maar ook emotionele kant van hun eigen lichaam,

maar ook van seksualiteit. Opvallend is dat de oudere kinderen ook vaker grapjes maken over bijvoorbeeld de verschillen tussen jongens en meisjes. Hierbij doelen zij vooral op de lichamelijke verschillen. Op een gepaste manier gaat de pedagogisch medewerker in gesprek met de kinderen en beantwoordt met een open houding de vragen en nieuwsgierigheid van de kinderen. Een voorbeeld hierbij is dat een leidster vaak de vraag krijgt of zij nou een meisje of een vrouw is. Op zo een vraag kan de leidster kort en bondig uitleg geven over het verschil.

2.13 Veiligheid en hygiëne; Een gezonde leefomgeving

BICOPA BSO besteed veel aandacht aan hygiëne en veiligheid. Met ingang van 1 januari 2018 hebben wij conform de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang een veiligheids- en gezondheidsbeleid opgesteld. Het is een levend document dat continue wordt aangepast en bijgesteld, om zo de risico's zo klein mogelijk te maken.

Tevens leren wij kinderen op een goede en veilige manier met eventuele risico's om te gaan.

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is op de locatie in te zien.

Hoofdstuk 3 Activiteiten

Wij proberen ons stapsgewijs te profileren als sport BSO. De eerste stap hebben wij gemaakt door gebruik te maken van de Sporthal aan de C. van Eesterenplein. Daar kunnen we leuke en sportieve spelletjes spelen. Het aanbod van spel is divers. We gaan balspellen en klimspellen doen, maar we gaan ook lazer gamen.

3.1 Individuele activiteiten

De ontwikkeling wordt spelenderwijs gestimuleerd door individuele aandacht. Dit bevordert de relatie tussen pedagogisch medewerker en kind. Zo wordt er door de jongste kinderen geplakt, geverfd en gekleurd, vaak ook naar aanleiding van een project of thema, of naar aanleiding van een uitje. De grotere kinderen lezen een boek of willen gezellig even kletsen. Huiswerkbegeleiding behoort ook tot de mogelijkheden. Jonge kinderen zijn gebaat bij rust en huiselijkheid, de oudere kinderen moeten juist de gelegenheid krijgen om hun eigen zelfstandigheid te ontwikkelen. Elk kind mag met de medewerker aan tafel of op de grond een spelletje spelen. Ieder kind moet het gevoel krijgen dat het gewaardeerd wordt en dat het er mag zijn. Voor BICOPA staat voorop dat de buitenschoolse opvang er is voor de kinderen, en dat zij na een schooldag vooral behoefte hebben aan ontspanning. De manier waarop kinderen van verschillende leeftijden, met verschillende interesses en persoonlijkheden zich het liefst ontspannen kan echter enorm uiteenlopen. De ruimte, inrichting en geografische ligging van de BSO-locatie (tegenover een groot grasveld, nabij een sportzaal, jeugdland etc.) biedt diverse mogelijkheden voor activiteiten.

3.2 Gezamenlijke activiteiten

Gedurende de opvang zijn er vaste momenten waarbij er activiteiten voor de gehele groep worden aangeboden. Denk hier bijvoorbeeld aan samen iets lekkers bereiden en opeten of een spelletjesmiddag. Wanneer er activiteiten aangeboden worden kunnen kinderen zich bezighouden met activiteiten waar zij uit zichzelf niet opkomen of normaal de gelegenheid niet toe hebben. Sommige activiteiten zijn leuker wanneer ze met een hele groep gedaan worden. De gezamenlijke activiteiten zijn erg divers en kunnen dus verschillen van aard. Het belangrijkste hierbij is, dat er een gezellige sfeer van saamhorigheid wordt gecreëerd waarbij inclusie van alle kinderen centraal staat. Het is de bedoeling dat kinderen zelf ervaren hoe leuk het is om samen met anderen te spelen en iets leuks te ondernemen. De activiteiten stellen de kinderen ook in de gelegenheid om zich op creatief en sociaal vlak verder te ontplooiën. De gezamenlijke activiteiten bieden pedagogisch medewerkers de mogelijkheid om verschillende kinderen in een gelijke situatie te observeren. Gezamenlijk iets doen nodigt uit tot meedoen en nadoen. Kinderen zijn niet verplicht om aan de activiteiten deel te nemen, een belangrijke taak van pedagogisch medewerkers is echter wel om kinderen te motiveren om aan activiteiten mee te doen.

3.3 Vrij spel

Vrij spel draagt bij aan het inzichtelijk en begrijpelijk maken van de werkelijkheid om de kinderen heen. Het biedt de mogelijkheid om gebeurtenissen te verwerken en de fantasie van de kinderen de vrije loop te laten. Op die manier stimuleert het de emotionele ontwikkeling van een kind. Maar vrij spel geeft kinderen ook de gelegenheid om sociale contacten te leggen en te onderhouden.

Daarnaast is vrij spel een goede manier voor kinderen om zich motorisch te ontwikkelen. Knutselen is een activiteit waarbij de fijne motoriek wordt gestimuleerd. Buiten spelen draagt bij aan de ontwikkeling van de grove motoriek. Op de BSO beschikken wij over voldoende spelmaterialen dat als middel ingezet kan worden om de verschillende motorische vaardigheden te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers nemen de kinderen regelmatig mee naar buiten. Kinderen die na schooltijd naar de BSO komen, hebben een intensieve dag vol inspanning en concentratie achter de rug. Op school worden prestaties verwacht van het kind. Daarom ligt de nadruk bij de BSO op ontspanning. Vrij (buiten)spel is een manier voor een kind om zich uit te leven.

3.4 Thema activiteiten

Op de BSO worden er maandthema's gehanteerd. Gedurende iedere maand worden er activiteiten rondom één thema aangeboden. Zo nu en dan worden er ook uitstapjes gemaakt die bij een bepaald thema aansluiten. Bij de totstandkoming van een maandthema wordt er rekening gehouden met de interesses van kinderen, maar ook met het seizoen van het jaar, trends en actualiteiten. Een voordeel van het werken met thema's is dat het samenhang tussen verschillende activiteiten biedt. Het biedt structuur en herkenning aan de kinderen. Het langere tijd met één onderwerp bezig zijn brengt rust in de groep en voor het kind. Het educatieve karakter van de thema-activiteiten draagt bij aan de verstandelijke ontwikkeling van het kind. Van belang tijdens het uitvoeren van de activiteiten is dat kinderen gestimuleerd worden om dingen zelf te doen en te ontdekken. Kinderen moeten de gelegenheid krijgen om gebruik te maken van hun fantasie.

De pedagogisch medewerkers organiseren ook weleens uitstapjes voor de kinderen. De kinderen mogen meehelpen om leuke uitstapjes te bedenken. De kinderen vinden het vooral leuk om veel buiten activiteiten te ondernemen zoals wandelen en picknicken in het bos of gezellig een middagje naar een speelparadijs. Uitstapjes worden voor de gezelligheid en de ontspanning gemaakt, maar dragen ook bij aan de verstandelijke en sociale ontwikkeling van een kind; zij komen in aanraking met nieuwe situaties. Pedagogisch medewerkers begeleiden de uitstapjes en worden in het vervoer soms bijgestaan door behulpzame vrijwilligers, vaak ouders. Andersom worden er ook wel eens mensen van buiten de organisatie uitgenodigd om een workshop te komen geven. Het voordeel hiervan is dat een grotere groep kinderen kan deelnemen aan de activiteit. De kinderen van de BSO hebben bijvoorbeeld een reeks musicallessen gehad en dit vonden zij allen heel erg leuk.

3.5 Kinderinspraak

Kinderinspraak staat voor het serieus nemen van de mening en wensen van kinderen. Door gebruik te maken van kinderspraak wordt het mogelijk om beter in te spelen op de belevingswereld van kinderen. Het draagt daarnaast ook bij aan de ontwikkeling van kinderen. Zij leren onder andere om voor zichzelf op te komen en ervaren dat hun mening ertoe doet. Evenzo belangrijk is dat zij ook leren dat niet alles kan en vanzelfsprekend is. Kinderen van elke leeftijd hebben inspraak: de jonge kinderen middels hun spel en verhalen, de oudere kinderen door kringgesprekken en discussies. Om hier bewuster mee om te gaan kan BICOPA BSO in de toekomst gebruik maken van een georganiseerde vorm van inspraak via het opzetten van een kinderraad. De invulling hiervan kan zijn dat de kinderraad zich buigt over thema's in een vakantie, over pesten of de inrichting van de speelhoeken.

3.6 Het Leeftijdsbeleid

Kinderen hebben behoefte aan structuur en rust, een plek waar zij rustig kunnen bijkomen van de inspanning op school. Toch kunnen de behoeften en wensen van kinderen verschillen. Een voor de hand liggend verschil is het leeftijdsverschil van de kinderen. De jongere kinderen spelen bijvoorbeeld actiever in de speelhoeken dan de oudere kinderen. De oudere kinderen zijn bijvoorbeeld meer geïnteresseerd in actieve spelletjes waarbij zij zowel fysiek en mentaal worden uitgedaagd. Zij vinden het bijvoorbeeld leuk om een rekenquiz te houden maar zij genieten er ook van om buiten op het grasveld een voetbaltoernooi te houden. Wij vinden het van belang dat alle kinderen kennis kunnen maken met zoveel mogelijk verschillende (knutsel)materialen, omdat dit hun fantasie en creativiteit stimuleert. Kinderen kunnen er zelf voor kiezen om bijvoorbeeld met verf en tekenmateriaal of met hout aan de slag te gaan. Als kinderen niet bekend zijn met de (mogelijkheden van) materialen, wijzen de pedagogisch medewerkers hen op de diverse mogelijkheden van gebruik van het product. Er wordt een beroep gedaan op de eigen fantasie, op een eigen manier van omgaan van denken in het omgaan met de materialen.

Op de BSO zijn er ook computerspellen aanwezig. Het is een populair materiaal dat vaardigheden op allerlei gebieden stimuleert. Sommige computerspellen hebben een educatief karakter of bevorderen juist de creativiteit. Ook op sociaal vlak kan een computerspel leerzaam zijn. Sommige computerspellen speel je met elkaar. Ook leren de kinderen omgaan met regels die erbij komen kijken als zij gebruik van de computer willen maken (dit geldt daarnaast ook voor het gebruik van overig spelmateriaal). Zo leren zij dat zij niet allemaal tegelijk op de computer kunnen spelen maar dat zij op hun beurt moeten wachten. Zij leren om zelf een volgorde te maken van wie er op de computer mag spelen. Dit is bevorderlijk voor de sociale relaties tussen de kinderen onderling. Zij leren onder andere om samen te overleggen, afspraken te maken en zij controleren elkaar of een ieder zich ook aan de gemaakte afspraken houdt.

Kinderen rond de acht jaar en (voornamelijk) ouder kunnen wat meer verantwoordelijkheid aan dan de jongere kinderen. Het klaarzetten van eten en drinken is een moment waarbij de kinderen helpen om alles gereed te maken. Zo schenken zij alvast limonade in voor alle kinderen en vragen zij wat iedereen wilt eten. Ook wordt deze groep kinderen wat meer betrokken bij onderwerpen zoals het bedenken en aanbieden van activiteiten. Daarnaast krijgen zij ook inspraak bij het vaststellen van bepaalde regels. Hierbij staat centraal dat de kinderen erkenning en waardering ervaren voor hetgeen dat zij belangrijk vinden. Door met de kinderen in gesprek te gaan komen de pedagogisch medewerkers meer te weten over de belevingswereld van hen. Ook wordt het makkelijker om in te spelen op de wensen en behoeften die een kind heeft. Daarnaast is het ook zo dat de inspraak van de kinderen bijdraagt aan gevoelens van structuur, veiligheid en rust op de groep. Hun betrokkenheid zorgt ook voor begrip, inzicht en kennis vanuit de kinderen waardoor zij goed weten waarom bepaalde regels zijn opgesteld en wat het doel daarvan is.

3.7 Vervoer

Vervoer van en naar een activiteit of school gebeurt door verschillende personen met verschillende vervoersmiddelen. Voor het vervoer maken wij gebruik van medewerkers en stagiaires. Alle personen die kinderen vervoeren zijn in het bezit van een geldige VOG. Voor de vervoersmiddelen die wij gebruiken (auto, fiets, step, stint) houden wij ons aan de richtlijnen voor gebruik en natuurlijk

de wetgeving. Uitstapjes doen wij ook lopend of met de bus. Kinderen leren tijdens het vervoer veel over gedrag in het verkeer en worden daardoor ervaren deelnemers. Ze leren (vaak spelenderwijs) op elkaar te wachten, voorrang te verlenen, goed om zich heen te kijken bij het oversteken etc.

Hoofdstuk 4 Pedagogische houding

De pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn bij BICOPA voldoen aan een aantal voorwaarden om een goed pedagogisch klimaat te kunnen creëren. In dit hoofdstuk komen de voorwaarden waaraan zij voldoen aan bod. Dit is de basis waarmee binnen BICOPA BSO gewerkt wordt. Voor de eigenheid van de pedagogisch medewerkers wordt echter wel enige ruimte gelaten. De pedagogisch medewerker hanteert de regels, normen waarden van de instelling, maar de beroepshouding zal ook deels gebaseerd zijn op haar eigen waarden en normen.

4.1 Kwaliteiten van de medewerkers

De dagelijkse gang van zaken van de opvang is in grote lijnen vastgelegd. In hoofdstuk zeven wordt hier uitgebreid op ingegaan. De handelingen die dagelijks over het algemeen hetzelfde worden uitgevoerd zorgen voor stabiliteit en rust. Indien nodig wordt het dagritme geëvalueerd en eventueel aangepast. De pedagogisch medewerkers komen regelmatig samen om te reflecteren op het pedagogisch handelen. In groepsoverleggen wordt de pedagogische handelswijze kritisch bekeken en zo nodig bijgesteld. Er wordt aandacht besteed aan de relatie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen en tussen kinderen onderling. Hiermee beoogt BICOPA BSO dat er een klimaat wordt geschept waarbij voorop staat dat de kinderen zich thuis voelen op de BSO.

De relatie tussen de pedagogisch medewerker en het kind is gebaseerd op wederzijds respect. Er is oog voor de eigenheid van elk kind. Daarom zijn de onderstaande punten belangrijke kwaliteitscriteria waaraan pedagogisch medewerkers van BICOPA moeten voldoen:

- *Fysieke aandacht kunnen geven*

Even een aai over de bol of een knuffel. Deze vorm van aandacht kan een belangrijke bijdrage leveren aan het creëren van een huiselijke sfeer. Het geeft kinderen een gevoel van geborgenheid, veiligheid en vertrouwen in de pedagogisch medewerkers.

Aandachtspunten zijn:

- Er dient rekening gehouden te worden met de behoeften en leeftijd van een kind.
- Alle kinderen hebben recht op fysieke aandacht.
- Er zijn kinderen die niet uit zichzelf durven te komen maar wel de behoefte hebben aan dergelijke aandacht.

- *Helpen en stimuleren*

Hoewel de pedagogisch medewerkers kinderen graag als zelfstandige personen behandelen is het soms nodig om hen te helpen. Daarnaast hebben kinderen op weg naar die zelfstandigheid vanzelfsprekend begeleiding en stimulans nodig. Zelf dingen doen en ontdekken heeft echter de prioriteit, omdat kinderen hier meer van leren dan van een iemand die bijvoorbeeld tekeningen voor hen inkleurt. Het geven van complimenten is een manier waarop kinderen worden gestimuleerd.

• *Luisteren*

Op de BSO gaat het om het opbouwen van een goede relatie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers en vertrouwen staat hierin centraal. Een vertrouwensband wordt opgebouwd en bevordert door te communiceren met een kind. Het is belangrijk dat een kind ervaart dat er tijd en aandacht voor hem wordt vrij gemaakt. Luisteren is hierbij een belangrijke taak, die is weggelegd voor de pedagogisch medewerkers. Door te luisteren naar kinderen kunnen zij vertellen wat hen bezighoudt. Dit maakt dat de pedagogisch medewerkers worden betrokken bij het leven van het kind. Wat betreft het luisteren letten de pedagogisch medewerkers op de volgende aspecten die van belang zijn bij communicatie:

- Alle kinderen krijgen de gelegenheid om iets te vertellen. Het is de bedoeling dat zij het gevoel krijgen dat er naar hen geluisterd wordt.
- Bij de opvang leren kinderen naar elkaar te luisteren en zij worden hier bewust van gemaakt.
- Wat elk kind te vertellen heeft is ook belangrijk. Kinderen leren dat niet alleen hun eigen mening en verhaal ertoe doet maar dat andere kinderen ook een kans krijgen om iets te vertellen dat zij belangrijk vinden.
- Het kan voorkomen dat de pedagogisch medewerker even niet in de gelegenheid is om te luisteren. In dat geval laat zij merken dat zij het kind heeft gehoord. Ook geeft zij hierbij aan dat zij op een later moment terugkomt bij het kind om het gesprek te hervatten en te luisteren naar het kind.

In de overdracht naar ouders toe geeft de pedagogisch medewerker informatie over de aard van de gesprekken die zij met hun kind(eren) heeft gevoerd. Hierbij wordt wel in acht genomen dat er zorgvuldig en respectvol wordt omgegaan met de informatie. Bij de overdracht is het vooral belangrijk dat zowel de ouders als de pedagogisch medewerker op de hoogte zijn van wat een kind bezig houdt en wat er in hem omgaat.

• *Praten*

Luisteren en praten hangen heel nauw met elkaar samen. Door met een kind te praten over een gebeurtenis laat je een kind ook merken dat je naar hem luistert. Voor de ontwikkeling is praten ook van belang. Door met een kind te praten stimuleer je de taalontwikkeling. Een gevolg hiervan is dat een kind de gebeurtenissen van de dag beter onder woorden kan brengen. Praten wordt ook gebruikt bij het uitleggen van regels en het hanteren van conflicten. Door aan kinderen uit te leggen waarom bepaalde regels gesteld zijn, leren zij deze regels beter begrijpen en zullen zij zich er eerder aan houden. Bij conflicten is het van belang dat kinderen leren om deze op te lossen door te praten en niet door te vechten.

• *Omgaan met negatief gedrag*

Pedagogisch medewerkers van BICOPA BSO proberen zoveel mogelijk om positief gedrag van een kind te belonen. Hiermee hopen zij kinderen te stimuleren tot positief gedrag. Wanneer zich een situatie voordoet waarin een kind negatief gedrag toont, wordt duidelijk gemaakt dat niet het kind, maar zijn gedrag wordt afgekeurd. Dat bereikt een pedagogisch medewerker door uit te spreken wat zij niet goed vindt aan het gedrag van het kind en waarom dat zo is. De pedagogisch medewerker zal vervolgens uitleggen wat het kind wel mag en kan. Wanneer een kind na herhaaldelijke

waarschuwingen zich negatief blijft gedragen zal de pedagogisch medewerker over gaan tot het geven van straf. Het is belangrijk dat een kind weet waarom hij straf krijgt. Dit wordt dan ook uitgelegd. Een vorm van straf die de pedagogisch medewerkers op BICOPA BSO hanteren is het plaatsen van het kind in een hoek, even afgezonderd van de rest zodat hij tot rust kan komen en zijn minder positieve gedrag kan overdenken.

Kinderen laten ook wel eens negatief gedrag zien om aandacht te vragen. Voor pedagogisch medewerkers is het dan van belang dat zij proberen in te schatten waar dat aandacht vragen vandaan komt zodat zij weten hoe zij hier het beste op kunnen reageren. Respect en bejegening zijn ook hier sleutelwoorden. Het is een basishouding van pedagogisch medewerkers dat zij op de kinderen over dienen te brengen.

Contacten met ouders zijn van belang om de opvang, opvoeding en verzorging van het kind thuis en in het kindercentrum zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Kinderen kunnen in veel situaties wel omgaan met verschillende regels maar voor een kind biedt het meer structuur en duidelijkheid wanneer dit zoveel mogelijk op elkaar afgestemd is. Wanneer bepaalde regels erg van elkaar verschillen kan dit problemen voor het kind opleveren, thuis of in de opvang. Wanneer ouders en pedagogisch medewerkers met elkaar communiceren kan dit problemen voorkomen.

Hoofdstuk 5 Informatie uitwisseling met ouders

Het intakegesprek is het eerste en tevens een belangrijk moment waarop er informatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerker wordt uitgewisseld. In dit gesprek wordt relevante informatie over het kind aan de hand van een vragenlijst aan elkaar uitgewisseld. Ook verschaft de pedagogisch medewerker informatie over hoe het dagritme eruit ziet en wat de ouders en hun kind van de BSO kunnen verwachten. Daarnaast zal er ook praktische informatiepunten bespreekbaar worden gemaakt over onder andere de haal- en brengmomenten van de kinderen en op welke dagen de ouders opvang voor hun kroost nodig hebben. Behalve het intakegesprek zijn er natuurlijk ook overdrachtsgesprekken als de kinderen gebracht en gehaald worden. Dit type gesprekken hoeven niet lang te zijn. Het gaat er vooral om dat zowel de ouders en de pedagogisch medewerker elkaar op de hoogte stellen van het welzijn van het kind zodat daarop geanticipeerd kan worden.

5.1 Oudergesprekken en Mentor

Elk kind heeft bij ons een Mentor. Wie uw mentor is wordt mondeling aan u medegedeeld in de eerste week dat uw kind bij ons komt. Dit wordt ook opgeschreven in het document “verdeling mentorkinderen”. Het komt soms voor dat wij ons zorgen maken over de ontwikkeling of om het gedrag van een kind. De mentor zal 1x per jaar een observatielijst invullen. Als wij iets signaleren, als er bijzonderheden zijn, dan zullen we vaker observeren, zovaak als nodig. In dit geval bespreken wij onze zorgen zo snel mogelijk met de ouders. Wij kunnen de ouders dan ook doorverwijzen naar de GGD jeugdarts of de wijkteam voor een medewerker jeugdhulp. In de BSO wordt de ontwikkeling besproken als daar behoefte aan is bij de mentor of de ouder aan de hand oudergesprekken. Hierbij kunnen wij dieper in gaan op specifieke vragen en/of bijzonderheden met betrekking tot het kind.

De mentor is ook contact persoon voor het kind.

5.2 Oudercommissie

Wij maken geen gebruik van een oudercommissie. De GGD stelt dan als eis dat wij alle ouders betrekken bij een aantal zaken:

- De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.56, eerste lid;
 - Het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd;
 - Voedingsaangelegenheden van algemene aard;
 - Het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid;
 - Wijziging van de prijs van kinderopvang
- En met name
- de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten;

5.3 Klachtenprocedure

BICOPA Kinderdagverblijf doet haar best om ervoor te zorgen dat de wensen van iedereen worden behartigd. Maar soms kan het voorkomen dat u een klacht heeft. BICOPA Kinderdagverblijf neemt uw klacht altijd serieus en probeert dit samen met u op te lossen via de interne klachtenprocedure.

Bent u niet tevreden over de afhandeling van uw klacht via de interne klachtenprocedure, dan kunt u uw vraag of klacht voorleggen aan het onafhankelijke Klachtenloket Kinderopvang. Een medewerker

van het Klachtenloket zal uw klacht met informatie, gericht advies, bemiddeling of mediation proberen op te lossen.

U kunt ook een klacht indienen bij de externe en onafhankelijke Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen. Uw klacht wordt dan een geschil. Een onpartijdige, deskundige commissie beoordeelt uw geschil en u ontvangt een bindende uitspraak. Dat betekent dat beide partijen de uitspraak moeten nakomen en dat hoger beroep tegen de uitspraak niet mogelijk is.

5.4 Signaleren

B

Hoofdstuk 6 Typische Weekplanning BICOPA BSO

In de onderstaande tabel is een globale weekplanning van BICOPA BSO omschreven.

Dag	Activiteiten (dagindeling)
Maandag	De kinderen komen vanaf 07: 00 uur. Zij eten een cracker en krijgen drinken.
Ochtend	Hierna spelen zij of kijken zij T.V. Om 08:10 uur worden de kinderen door de leidster naar school gebracht.
Middag	Om 15:00 uur worden de kinderen voor de deur van school door de leidster op gehaald. Circa 15:15 uur zijn de kinderen en de medewerker op de BSO. Daar aan gekomen mogen zij kiezen uit: cracker/rijstwafel met zoet of hartig beleg en krijgen zij limonade of water. Hierna is het vrij spelen. Als het weer het toelaat, buiten spelen. Om 16.30 uur krijgen de kinderen een koekje en wat te drinken.
Dinsdag	De kinderen komen vanaf 07: 00 uur. Zij eten een cracker en krijgen drinken.
Ochtend	Hierna spelen zij of kijken zij T.V. Om 08:10 uur worden de kinderen door de leidster naar school gebracht.
Middag	Om 14.00 uur wordt de eerste groep kinderen opgehaald. Om 15:00 uur worden de overige kinderen voor de deur van school door de leidster op gehaald. Circa 15:15 uur zijn de kinderen en de medewerker op de BSO. Daar aan gekomen mogen zij kiezen uit: cracker/rijstwafel met zoet of hartig beleg en krijgen zij limonade of water te drinken. Hierna is het vrij spelen. Als het weer het toelaat, buiten spelen. Na het eten wordt er een activiteit aangeboden door de leidsters. Om 16.30 uur krijgen de kinderen een koekje en wat te drinken.
Woensdag	De kinderen komen vanaf 07: 00 uur. Zij eten een cracker en krijgen drinken.
Ochtend	Hierna spelen zij of kijken zij T.V. Om 08:10 uur worden de kinderen door de leidster naar school gebracht.
Middag	De eerste groep wordt om 12:00 uur op gehaald en later om 12:30 de tweede groep. De kinderen worden voor de deur van school door de leidster op gehaald, zij gaan gezamenlijk naar de BSO. Daar aan gekomen eten de kinderen een broodje met zoet en/of hartig beleg. Ook krijgen zij water of limonade daarbij te drinken. Na het eten hebben de kinderen keuze uit een aantal activiteiten die de leidster hen aanbied. Bij mooi weer worden de kindereng gestimuleerd om buiten activiteiten te doen en anders zijn er volop activiteiten die op de groep gedaan kunnen worden. Om 14.00 uur wordt de laatste groep kinderen opgehaald. Om 14.30 uur krijgen de kinderen een cracker/rijstwafel met zoet en/of hartig beleg. Hierbij krijgen zij water te drinken. Om te relaxen kijken de kinderen op de woensdagmiddag ook weleens naar een kinderfilm op de televisie. Om 16.30 krijgen zij een koekje en wat water te drinken.
Donderdag	De kinderen komen vanaf 07: 00 uur. Zij eten een cracker en krijgen drinken.
Ochtend	Hierna spelen zij of kijken zij T.V. Om 08:10 uur worden de kinderen door de leidster naar school gebracht.
Middag	Om 15:00 uur worden de kinderen voor de deur van school door de leidster op gehaald. Circa 15:15 uur zijn de kinderen en de medewerker op de BSO. Daar aan gekomen mogen zij kiezen uit: cracker/rijstwafel met zoet of hartig beleg en krijgen zij limonade of water te drinken. Hierna is het vrij spelen. Als het weer het toelaat, buiten spelen. Na het eten wordt er een activiteit aangeboden door de leidsters. Natuurlijk mogen de kinderen ook kiezen om zelfstandig een activiteit te doen. Om 16.30 uur krijgen de kinderen een koekje en wat te drinken.
Vrijdag	De kinderen komen vanaf 07: 00 uur. Zij eten een cracker en krijgen drinken.
Ochtend	Hierna spelen zij of kijken zij T.V. Om 08:10 uur worden de kinderen door de leidster naar school gebracht.
Middag	Om 15:00 uur worden de kinderen voor de deur van school door de leidster op gehaald. Circa 15:15 uur zijn de kinderen en de medewerker op de BSO. Daar aan gekomen mogen zij kiezen uit: cracker/rijstwafel met zoet of hartig beleg en krijgen zij limonade of water te drinken. Hierna is het vrij spelen. Als het weer het toelaat, buiten spelen. Na het eten wordt er een activiteit aangeboden door de leidsters. Natuurlijk mogen de kinderen ook kiezen om zelfstandig een activiteit te doen. Om 16.30 uur krijgen de kinderen een koekje en wat te drinken.

De openingstijden van de BSO zijn:

Maandag t/m vrijdag in de ochtend van 07.00 uur tot 08.30 uur.

Maandag t/m vrijdag in de middag van 14.00 uur tot 18.00 uur.

Woensdagmiddag van 11.30 uur tot 18.00 uur.

Tijdens de schoolvakanties is de BSO van 7:00 uur tot 18:00 uur geopend. Op studiedagen en vakantiedagen kunnen de kinderen vanaf 16.30 uur weer worden opgehaald. Als het door omstandigheden beter uit komt later te brengen of eerder op te halen is dit belangrijk van tevoren te melden. Dit heeft te maken met de uitstapjes die worden gemaakt.

Bij BICOPA BSO is het ook mogelijk om extra dagdelen af te nemen. Dit kan natuurlijk alleen als er plek is op de groep. Deze dagdelen worden dan de volgende maand gefactureerd. Een extra dagdeel is de ochtend vanaf 07:00 voor anderhalf uur of de middag vanaf 15:00 voor drie uur.